

SÉANCE PLÉNIÈRE

du

JEUDI 28 JANVIER 2021

Après-midi

PLENUMVERGADERING

van

DONDERDAG 28 JANUARI 2021

Namiddag

La séance est ouverte à 14 h 19 et présidée par Mme Eliane Tillieux, présidente.
De vergadering wordt geopend om 14.19 uur en voorgezeten door mevrouw Eliane Tillieux, voorzitter.

La **présidente**: La séance est ouverte.
De vergadering is geopend.

Une série de communications et de décisions doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises sur le site web de la Chambre et insérées dans le Compte Rendu Intégral de cette séance ou son annexe.

Een reeks mededelingen en besluiten moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. U kan deze terugvinden op de webstek van de Kamer en in het Integraal Verslag van deze vergadering of in de bijlage ervan.

Ministres du gouvernement fédéral présents lors de l'ouverture de la séance:
Aanwezig bij de opening van de vergadering zijn de ministers van de federale regering:
Alexander De Croo, Vincent Van Quickenborne, Annelies Verlinden.

01 Commémoration de l'Holocauste

01 Herdenking van de Holocaust

01.01 **Michael Freilich** (N-VA): Mevrouw de voorzitter, gisteren was het de internationale dag voor de herdenking van de Holocaust.

Normaliter herdenken wij dat elk jaar in dit halfroond met een academische zitting. Dit jaar kon dat spijtig genoeg niet doorgaan vanwege de covidmaatregelen. Aangezien wij in dit land een geschiedenis hebben met de Holocaust – 25.000 mensen die werden gedeporteerd, Joodse mensen, Roma, Sinti en anderen – wil ik u vragen of het vandaag mogelijk is om ten minste een minuut stilte in acht te nemen bij de aanvang van deze sessie.

La **présidente**: En Conférence des présidents, nous avons en effet décidé, en raison des mesures sanitaires, de privilégier cette année la voie d'une vidéo. Elle a déjà été diffusée hier sur les réseaux sociaux, avec la voix de deux jeunes, pour confronter la réalité vécue par des témoins de l'Holocauste et celle d'enfants qui ont été cachés pendant la guerre. Cette vidéo est poignante. Vous pouvez la retrouver sur les réseaux sociaux. Je vous conseille même de la regarder. Elle existe en version courte, mais aussi en version longue, pour bien vous faire bénéficier de l'ensemble des témoignages et ainsi pouvoir ressentir ce que ces jeunes estiment retenir de cette leçon et également porter pour l'avenir. C'est aussi un message d'espoir.

Je suis donc tout à fait d'accord de nous lever une minute en mémoire de ces victimes.

*La Chambre observe une minute de silence.
De Kamer neemt een minuut stilte in acht.*

02 Ordre du jour

02 Agenda

02.01 **Peter De Roover** (N-VA): Mevrouw de voorzitter, tegen de achtergrond van daarnet is het natuurlijk banaal, een volgende tussenkomst, dat kan niet anders.

Ik wil u evenwel vragen om het advies van de Raad van State te vragen met betrekking tot de amendementen op het wetsontwerp nr. 1696 dat straks geagendeerd staat

De **voorzitster**: Wij zullen die vraag na de mondelinge vragen behandelen. (*Instemming*)

Questions

Vragen

03 Samengevoegde vragen van

- Bert Moyaers aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "De oproepen op sociale media tot rellen in België" (55001303P)
- Philippe Pivin aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "De oproepen tot straatprotest en het gevaar voor rellen" (55001311P)
- Steven Matheï aan Annelies Verlinden (Binnenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen) over "De rellen in Nederland en de dreigende rellen in België" (55001312P)
- Kristien Van Vaerenbergh aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "Het snelrecht" (55001315P)

03 Questions jointes de

- Bert Moyaers à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "Les appels aux émeutes en Belgique diffusés par les médias sociaux" (55001303P)
- Philippe Pivin à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "Les appels à manifester et les risques de débordement" (55001311P)
- Steven Matheï à Annelies Verlinden (Intérieur et Réformes institutionnelles) sur "Les émeutes aux Pays-Bas et le risque de contagion à la Belgique" (55001312P)
- Kristien Van Vaerenbergh à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "La procédure de comparution immédiate" (55001315P)

03.01 Bert Moyaers (sp.a): Mevrouw de minister, mijnheer de minister, wat er de afgelopen dagen in Nederland is gebeurd, is verschrikkelijk. We kunnen begrijpen dat er heel wat frustratie is over de coronamaatregelen, maar verveling, stoerdoenerij en sociale media mogen nooit een excuus vormen voor geweld. Laat ik heel duidelijk zijn, dat heeft niets met de coronamaatregelen te maken, het gaat gewoon om ontoelaatbaar zinloos geweld. De sociale media worden niet tegengehouden door grenzen en sommigen zien het opbodspelletje van rellen tussen Eindhoven en Rotterdam ook hier wel zitten. Dat zo'n oproep ernstige gevolgen kan hebben, zou voor iedereen nu wel duidelijk moeten zijn.

Winkeliers en iedereen in de steden maken zich zorgen. Het is vannacht gelukkig stil gebleven, maar er wordt bezorgd naar het weekend gekeken. We moeten nu, voor het misgaat, al een heel krachtig signaal geven en er alles aan doen om rellen te vermijden. Mijn fractie dringt er dan ook op aan dat u alle burgemeesters vraagt om geen manifestaties toe te laten. Er is vandaag al een samscholingsverbod, laten wij die duidelijke lijn doortrekken wat manifestaties en betogingen betreft. De politie spoort vandaag de berichten op de sociale media op en dat is een goede zaak. Geen enkele manifestatie meer toelaten zou echter ook een heel belangrijk signaal kunnen zijn.

Mevrouw de minister, mijnheer de minister, hoe bereidt de politie zich voor op mogelijke rellen in ons land? Bent u bereid om alle burgemeesters te instrueren om geen enkele manifestatie meer toe te laten?

03.02 Philippe Pivin (MR): Madame la ministre, monsieur le ministre, cela fera bientôt un an que nos libertés fondamentales sont fortement restreintes. Notre société est régentée comme jamais depuis des décennies. Depuis quelques semaines naissent, notamment en Europe, des mouvements contre les mesures sanitaires de confinement en vigueur et ils ne sont pas tous pacifiques. Ainsi, le premier ministre des Pays-Bas a déclaré il y a quelques jours que son pays venait de connaître des émeutes totalement inédites. Ne croyons pas, madame la ministre, monsieur le ministre, que la situation soit très différente en Belgique!

L'épuisement face aux conditions de vie et la lassitude sont des réalités qu'il nous faut respecter. Je n'ai donc pas été étonné de voir, il y a quelques jours, des appels sur les réseaux sociaux pour une manifestation ce dimanche à Bruxelles pour dire stop aux mesures corona. Il semble que plusieurs milliers de personnes aient déjà marqué leur intérêt sur les réseaux sociaux. J'ai pu lire que la zone de police de Bruxelles-Ixelles était en contact avec les organisateurs mais que rien n'avait encore été décidé sur

l'autorisation ou l'interdiction. Compte tenu, malheureusement, des événements auxquels on a assisté ces dernières semaines et ces derniers mois à Bruxelles, je ne suis pas rassuré et on ne peut pas prendre le risque de nouveaux désordres, de nouvelles violences.

Madame la ministre, je vous ai récemment interpellée sur les possibilités qui étaient les vôtres d'intervenir et de jouer un rôle plus important dans l'autorisation de manifestations et de rassemblements qui ne respectent pas les règles et lors desquels il est impossible de garantir le respect des gestes barrières. Il faut que le gouvernement fasse preuve d'une grande proactivité dans ce domaine face à ces phénomènes.

Quelles mesures prospectives ont-elles été prises pour empêcher ou encadrer une nouvelle manifestation à Bruxelles ce dimanche? Les initiateurs des appels à manifester ont-ils été identifiés et contactés? Quel dispositif policier fédéral a-t-il été planifié? Quelles démarches ont-elles été prises auprès des autorités locales et des services de police? Je vous remercie.

03.03 Steven Matheï (CD&V): Geachte ministers, afgelopen week werden we geconfronteerd met hallucinante beelden van coronarellen in Nederland: er werd met kasseien naar de politie gegooid, er sneuvelden ramen van een ziekenhuis, winkels werden geplunderd en vernield. Het leek even of Nederland letterlijk en figuurlijk in brand stond.

Er is grote ongerustheid bij ons dat de rellen naar België zouden overwaaien. Zo riepen afgelopen week in Limburg heel wat berichten op sociale media op tot opstand niet alleen in Maasmechelen, Genk en Hasselt, maar ook in Antwerpen, Sint-Niklaas, Kortrijk. We hoorden vandaag dat die berichten ook in Brussel de ronde doen.

Natuurlijk wegen de coronamaatregelen zwaar en zijn ze voor sommige mensen uitzichtloos. Natuurlijk is het recht op vrije meningsuiting zeer belangrijk, maar geweld kunnen we nooit tolereren.

Wij moeten dus proberen het geweld te voorkomen en goed ingrijpen. Dat er sprake is van een oproep tot geweld, blijkt uit berichten op sociale media waar gevraagd wordt om met koevoeten en molotovcocktails te komen. In Maasmechelen is er zelfs een brandbom naar het huis van een vroegere burgemeester gegooid. Heel wat burgers en handelaars zijn heel ongerust, want dat kan er voor hen niet meer bij.

Hoe bereiden onze politiediensten zich voor op eventuele rellen? Is er overleg met de lokale burgemeesters en besturen om dergelijke rellen te vermijden?

03.04 Kristien Van Vaerenbergh (N-VA): Mijnheer de minister, mijn vraag is aan u gericht. Rellen in Brussel zijn ondertussen schering en inslag. Vele manifestaties worden dan ook misbruikt door relschoppers om de boel kort en klein te slaan. De jongste rellen liggen nog vers in ons geheugen. Morgen is er opnieuw een betoging gepland. Uiteraard houden wij ons hart vast voor nieuwe rellen. Zoals zo vaak kunnen wij verwachten dat de relschoppers niet streng en snel bestraft zullen worden. Zij voelen zich onaantastbaar.

In Nederland hebben wij in het voorbije weekend ook rellen wegens de avondklok, die daar nu ook van toepassing is, gezien. Men heeft daar trouwens wel een parlementair debat gehouden over de avondklok, wij hier in België niet. Hoe dan ook, de reactie van de Nederlandse politie op die rellen toont ons wat een echt lik-op-stukbeleid is. In België dromen wij van snelrecht, maar in Nederland hebben zij wat ik supersnelrecht noem. Als men op zondag met een steen naar een politiecombi gooit, krijgt men daar woensdag al een straf opgelegd door een rechter. Daarnaast wordt ook onmiddellijk beslag gelegd op de bezittingen, zodat de aangebrachte schade ook effectief vergoed wordt. Dat, mijnheer de minister, is snelrecht. Dat is een justitie, die kort op de bal speelt en die straffeloosheid vermijdt.

Mijnheer de minister, u zegt dat u ook voorstander bent van snelrecht, maar uw snelrecht zorgt ervoor dat de daders pas over twee maanden of over enkele maanden hun straf opgelegd krijgen. Zij worden na twee maanden gedagvaard en vaak nog veel later bestraft.

Mijn snelrecht, het snelrecht dat ik voorstel en waarvoor ook een wetsvoorstel in het Parlement klaarligt, zorgt ervoor dat de daders na dagen en niet na maanden bestraft worden, net als dat in Nederland kan.

Mijn vraag aan u is heel eenvoudig, mijnheer de minister. Vindt u dat men voor zulke feiten net als in Nederland na enkele dagen gestraft zou moeten kunnen worden? Of wil u er zich bij neerleggen dat men pas na maanden een uitspraak heeft?

De **voorzitster**: Mijnheer de minister, normaal gezien krijgen u en mevrouw de minister samen vijf minuten voor het antwoord. Twee en een halve minuut is misschien wat te kort om te antwoorden. U krijgt wat meer tijd, zes minuten samen.

03.05 Minister **Vincent Van Quickenborne**: Mevrouw de voorzitster, collega's, ik heb samen met u met afgrijzen gezien wat er zich de voorbije dagen in Nederland heeft afgespeeld. Dat heeft niets te maken met normaal protest. Dat is – ik wik mijn woorden – crapuleus gedrag van mensen die misbruik maken van de situatie.

Wij stellen vast dat de sociale media hierin een belangrijk rol spelen. Via sociale media kan in een mum van tijd een massa mensen worden gemobiliseerd om keet te schoppen. Vandaar dat het cruciaal is om hierop te anticiperen en dat doen wij ook. Onze veiligheidsdiensten patrouilleren op het internet om te zien wat er zich daar afspeelt. Dat is belangrijk voor een goede informatiepositie.

Nous constatons également dans notre pays qu'il y a différents types d'appels à manifester contre les mesures corona. Monsieur Pivin, il y a des appels à manifester pacifiquement mais ce n'est pas le cas pour tous les appels. Nous suivons de très près le phénomène et, pour l'instant, personne ne peut prévoir dans quelle mesure ces appels à manifester lancés sur internet seront suivis d'effets.

Wij beschikken in ons land gelukkig over een fijnmazig netwerk van veiligheidsdiensten, burgemeesters en lokale parketten. Die lokale actoren spelen kort op de bal om dergelijk crimineel gedrag in de kiem te smoren. Ik heb alle vertrouwen in hen. Ik verwijs naar de burgemeester van Turnhout, die zelf contact opnam met aanstokers en hen op andere gedachten bracht, wat sterk werk was van burgemeester Van Miert. Ik verwijs ook naar de procureur van Limburg, de heer Vermeiren, die meteen een duidelijk signaal gaf. Jongeren die oproepen tot rellen, zei hij, zullen worden vervolgd. Hij voegde de daad bij het woord, want een 15-jarige werd onmiddellijk voor de jeugdrechter gebracht. Wat een doortastend optreden van procureur Vermeiren.

Justitie kan dus snel werken, mevrouw Van Vaerenbergh. In ons land hebben we verschillende procedures van snelrecht. Het destijds ingevoerde snelrecht met aanhouding is echter vernietigd door het Grondwettelijk Hof vanwege de schending van de rechten van verdediging. Uit de vele debatten die sindsdien in de commissie voor Justitie in het Parlement hebben plaatsgevonden, is gebleken dat de procedure van onderzoeksrechter, aanhouding en raadkamer, eigen aan ons land, moet worden gerespecteerd. Dat is een fundamenteel verschil met de situatie in Nederland.

Dat betekent niet dat we niets kunnen doen, integendeel. Ons snelrecht maakt het mogelijk om daders na tien dagen voor de rechter te brengen. Ik merk dat verschillende parketten daarvan ook gebruikmaken. Het parket en de rechtbank van Antwerpen hebben bijvoorbeeld de daders van de feiten van oudejaarsavond nu reeds veroordeeld.

Monsieur Pivin, soyez rassuré. Nous investirons dans les ressources humaines et matérielles pour la procédure accélérée, afin que la justice soit plus rapide et plus ferme. Un homme ou une femme avertie en vaut deux. Je conseille donc à tous et à toutes d'y réfléchir à deux fois. Nos services de sécurité et notre justice sont prêts à intervenir.

Collega's, er zijn in ons land gelukkig heel veel mensen, die zich aan de regels blijven houden, hoe zwaar de voorbije maanden ook zijn geweest. Ik wil hen daarvoor nogmaals bedanken.

Uit respect voor hen zal ik ook heel duidelijk zijn. Wie van de situatie misbruik maakt om rel te schoppen en de boel kort en klein te slaan, zal worden vervolgd en gestraft. Hij zal ook de rekening gepresenteerd krijgen. Dat mag u letterlijk nemen.

03.06 Minister **Annelies Verlinden**: Mevrouw de voorzitster, ook ik wil eerst nog even het volgende meegeven. Er zijn mensen die op hun tandvlees zitten, maar toch alle moeite doen, om zich aan de regels te houden. Er zijn vandaag jongeren die de muren oplopen, omdat zij hun vrienden niet meer kunnen zien, maar toch volhouden. Er zijn zelfstandige ondernemers die echt het water aan de lippen staat, maar geduldig afwachten tot zij hun zaak kunnen heropstarten en ondertussen op het beste hopen.

Ik kan er best inkomen dat sommigen het willen uitschreeuwen wegens de lastige coronamaatregelen. Dat

een kleine groep relschoppers die eerlijke gevoelens misbruikt, kunnen en zullen wij echter nooit aanvaarden.

De getuigenis van de Rotterdamse krantenwinkelier, van wie de winkel kort en klein werd geslagen, staat op het netvlies van ons allen gegrift. Dergelijk geweld heeft niets te maken met protest tegen coronamaatregelen. Het oproepen tot chaos en vernielingen staat daarom gelijk aan het oproepen tot beschadigen van onze samenleving. Laat ik heel duidelijk zijn. Daarvoor is er geen plaats. Dat zullen wij nooit aanvaarden.

Dat dergelijke wandaden niet kunnen, is bijvoorbeeld bewezen in Nederland, waar via crowdfunding onmiddellijk duizenden euro zijn bijeengebracht, om de herstellingen aan de krantenwinkel te betalen. Een krachtiger signaal voor het feit dat mensen dergelijk geweld niet aanvaarden, kan niet worden gegeven.

Ik heb de situatie in Nederland ook van nabij opgevolgd en heb contact gehad met mijn Nederlandse collega Grapperhaus, mijn steun betuigd en hem ondersteund in de strenge aanpak van de relschoppers.

Het vernielen en plunderen van winkels in de huidige covidperiode bij mensen die het al extra moeilijk hebben, zoals de kleine ondernemers, is onbegrijpelijk en onaanvaardbaar.

Nos services de police et de sécurité évaluent en permanence le risque d'émeutes similaires en Belgique. Les réseaux sociaux et d'autres canaux sont surveillés en permanence, et nos services font preuve d'une grande réactivité. En témoigne la comparution devant le juge de la jeunesse d'un mineur ayant lancé un appel au chaos à Hasselt.

Nous n'avons évidemment pas attendu les émeutes aux Pays-Bas. Vendredi dernier, j'ai décidé, en concertation avec le bourgmestre de Bruxelles, M. Philippe Close, d'interdire la manifestation de dimanche.

Ik heb ook contact opgenomen met alle burgemeesters en hen gewezen op de strikte naleving van de covidmaatregelen bij betogingen. Het is niet aan mij, zoals u weet, om betogingen op lokaal niveau te verbieden en als wij het hebben over de rechtsstaat, zijn uiteraard ook het recht op vrije meningsuiting en het recht op betogen belangrijk. Het is echter wel belangrijk dat men rekening houdt met de covidmaatregelen en daarom heb ik ook de steun van de federale politie aan de burgemeesters aangeboden waar nodig. Er is ook overleg met de gouverneurs. De lokale politie is betrokken via de taskforce van de geïntegreerde politie. Het Crisiscentrum en de directie Operaties van de federale politie zijn betrokken en het OCAD evalueert permanent de dreiging.

Dit soort betogingen zijn een uiting van een *new way of protesting*. Ik heb in mijn beleidsverklaring daarover ook een proactieve en doeltreffende aanpak beloofd. Nulrisico bestaat niet, maar wij doen wel het maximum om rellen, vernielingen en dergelijke te voorkomen. Onze politie en veiligheidsdiensten zijn de klok rond beschikbaar en paraat.

03.07 Bert Moyaers (sp.a): Mijnheer de minister, mevrouw de minister, ik ben bijzonder blij dat u de procureur van Limburg als een zeer goed voorbeeld beschouwt. Ik ben daar ook van overtuigd.

Nultolerantie is heel duidelijk, maar voorkomen is nog altijd veel beter dan genezen. Als betogingen niet kunnen worden verboden, kunt u ze misschien toch ten stelligste afraden of burgemeesters ertoe aanzetten om dat te doen. Een broedplaats op sociale media is zeer snel gecreëerd en in periodes als deze, de coronaperiode, moet men er eigenlijk ook aan denken dat dat heel snel kan gebeuren. Het is dan aan de politiek om de voedingsbodem daarvoor zo snel mogelijk te beperken door de feiten nooit te ontkennen, door geweldpleging nooit goed te keuren, maar ook door de druk van alle coronamaatregelen op de bevolking niet te negeren.

03.08 Philippe Pivin (MR): Madame la ministre, monsieur le ministre, merci pour vos réponses. Je vais le répéter: toutes les mesures doivent être prises, au niveau du gouvernement, pour soulager la détresse grandissante et le désarroi de plus en plus important de bon nombre de nos concitoyens. À votre niveau et dans le cadre de vos compétences, toutes les mesures doivent aussi être prises pour garantir le respect des règles et l'ordre public. J'entends votre détermination. Elle me paraît indispensable pour soutenir en amont le travail de nos services de police et les efforts de nos concitoyens.

03.09 Steven Matheï (CD&V): Mevrouw de voorzitter, natuurlijk zijn de coronamaatregelen zwaar om

dragen en natuurlijk is er recht op meningsuiting, maar geweld kunnen we niet tolereren. Dat was heel duidelijk in uw antwoord. In dat opzicht was ik blij om te horen dat zowel politie als Justitie klaarstaan als er rellen zouden zijn om op te treden en snel te berechten. Het is des te belangrijker dat de rellen worden vermeden. Dan is het ook goed om te horen dat op dit moment de sociale media worden gescreend om snel bij eventuele initiatieven te zijn. Het is ook goed dat burgemeesters een mail krijgen van minister Verlinden waarin staat dat er heel omzichtig moet worden omgegaan met toelatingen voor bepaalde manifestaties.

Voor de lokale besturen en de burgemeesters is ook nog een bijkomende taak weggelegd, met name het aangaan van de dialoog met mensen die zich op dit moment gefrustreerd voelen. Op die manier kunnen we rellen zoals die in Nederland, hier in België vermijden.

03.10 Kristien Van Vaerenbergh (N-VA): Mijnheer de minister, bedankt voor uw antwoord.

Uw snelrecht is voor mij nog altijd geen snelrecht. Het duurt nog altijd vaak maanden voor er een uitspraak is. Daarnaast is er ook de gebrekkige strafuitvoering. Initieel hebt u ook gecommuniceerd dat u alle straffen zou uitvoeren, nadien zei u dat er meer straffen zouden worden uitgevoerd. We hebben echter vooral een snelle strafuitvoering nodig.

Mijnheer de minister, het klopt dat de snelrechtprocedure is vernietigd door het Grondwettelijk Hof. Ons wetsvoorstel dateert van nadien. Het is ook doorgestuurd naar de Raad van State die opmerkingen heeft geformuleerd. Er zijn amendementen ingediend. Ik kan u een snelle behandeling voor het Parlement bieden en een echt en effectief snelrecht.

Mijnheer de minister, ik ben bang dat uw communicatie ook hier veel forser is dan uw realisaties zullen zijn.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

04 Questions jointes de

- **Sophie Rohonyi à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Les mesures covid-19 à destination des jeunes" (55001295P)**
- **Guillaume Defossé à Alexander De Croo (premier ministre) sur "L'impact des mesures covid sur la situation des jeunes" (55001305P)**
- **Reccino Van Lommel à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Les faux espoirs donnés aux métiers de contact" (55001310P)**
- **Patrick Prévot à Alexander De Croo (premier ministre) sur "L'impact psychologique des mesures covid sur les jeunes" (55001317P)**

04 Samengevoegde vragen van

- **Sophie Rohonyi aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De coronamaatregelen voor de jongeren" (55001295P)**
- **Guillaume Defossé aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De impact van de covidmaatregelen op de situatie van de jongeren" (55001305P)**
- **Reccino Van Lommel aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De valse hoop voor de contactberoepen" (55001310P)**
- **Patrick Prévot aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De psychologische impact van de coronamaatregelen op de jongeren" (55001317P)**

04.01 Sophie Rohonyi (DéFI): Monsieur le premier ministre, chers collègues, nous avons tous participé à cet effort collectif de confinement, y compris les jeunes – à la différence que ces derniers ont sacrifié les plus beaux moments de leur existence pour sauver des vies.

Il est vrai, monsieur le premier ministre, que vous avez prononcé quelques mots qui leur étaient destinés, pas plus tard que vendredi dernier à l'issue du Comité de concertation. Toutefois, il ne s'agissait là ni de remerciements ni de propositions de mesures de soutien. Or, aujourd'hui, ce soutien est fondamental. Si nous devons rester prudents devant les nouveaux variants du virus, l'heure n'est néanmoins pas à la prudence, mais bien à l'extrême urgence en raison de la détresse psychologique et financière de tous ces jeunes. En réaction à cette détresse, les unités psychiatriques tentent en vain de répondre aux trop nombreuses demandes de consultation et d'hospitalisation.

Monsieur le premier ministre, vous sembleriez avoir compris cette urgence en convoquant les différents

ministres de la Jeunesse et de l'Enseignement. Pardonnez-moi, mais les mesures que vous avez adoptées sont insuffisantes. Les plus jeunes – qui absorbent toutes les tensions et parfois même les violences intrafamiliales – sont ainsi privés d'une partie de leurs activités, au profit des adolescents. Ce jeu de vases communicants est tout simplement insupportable, puisqu'il ne répond même pas aux besoins des plus précarisés, lesquels n'ont pas droit aux activités extrascolaires. Quant aux 18-25 ans, ils sont tout simplement oubliés. Je pense bien évidemment aux étudiants, mais aussi aux jeunes, exerçant des emplois précaires ou qui n'en ont tout simplement pas.

Par conséquent, monsieur le premier ministre, avez-vous consulté les fédérations étudiantes, les pédiatres et les pédopsychiatres? Quelle est votre stratégie de *testing* et de *tracing*? Pour veiller au maintien de l'ouverture des écoles, ne vaudrait-il pas mieux avancer la vaccination des enseignants? Par ailleurs, de quelle manière soutenez-vous le secteur de la santé mentale, mais aussi les familles monoparentales qui, littéralement, n'en peuvent plus? Tiendrez-vous également compte de la vaccination des plus vulnérables pour offrir aux jeunes de véritables perspectives? Enfin, vous engagez-vous aujourd'hui à investir massivement, dans le cadre de votre plan de relance, dans l'emploi des jeunes?

04.02 Guillaume Defossé (Ecolo-Groen): Madame la présidente, monsieur le premier ministre: "Je suis étudiante. J'ai dix-huit ans et je vous implore d'entendre notre détresse. Avant toute chose, je me permets une première demande: la considération. Prenez le temps de nous considérer, le temps de nous écouter!" Ces phrases, vous l'aurez compris, ce ne sont pas les miennes. C'est un extrait de l'un des nombreux appels à l'aide qui émaillent la presse depuis plusieurs mois. Ici, c'est celui d'Alix Lejeune. Je les relaie ici parce qu'il n'existe aujourd'hui nulle part où la voix des jeunes peut être entendue.

Monsieur le premier ministre, la jeunesse souffre. Plus les jours passent, plus cette souffrance leur devient intolérable. Aujourd'hui, avec la diminution des contacts sociaux, la perte de revenus de leurs parents et la leur, l'accroissement de la pauvreté, l'interdiction des loisirs, des mesures inadaptées parce que pensées avec des schémas familiaux classiques et j'en passe, s'installe un mal-être psychologique aux répercussions dramatiques. Selon une étude, 31 % des étudiants ont présenté des signes de détresse et parmi eux, 11,7 % ont eu des idées suicidaires. La situation est explosive.

Monsieur le premier ministre, ces jeunes n'ont pas encore tous le droit de vote et même pour ceux qui l'ont, il n'est pas d'usage qu'on les fasse participer aux décisions sur des mesures qui les concernent. On parle d'eux, on parle à leur place mais on ne les écoute pas. Ce sentiment d'impuissance et d'injustice aggrave donc leur désespoir. Je ne remets évidemment pas en question la nécessité de prendre des mesures face à cette pandémie. Il n'est pas non plus question d'opposer les jeunes et les aînés mais, monsieur le premier ministre, nous devons agir aujourd'hui parce que nous mettons notre avenir en danger. Pour cela, nous devons écouter. Nous devons co-construire avec nos jeunes et les associer.

Monsieur le premier ministre, comment comptez-vous améliorer l'accès des jeunes à un soutien psychologique? Des propositions ont été faites pour nos adolescents par les entités fédérées. Comment le gouvernement compte-t-il faire sa part? Que fait-on maintenant pour les sortir du trou? Comment le gouvernement associera-t-il les jeunes, leurs organisations ou à défaut, les défenseurs de leurs droits, à la réflexion sur les mesures qui les touchent?

La présidente: Monsieur Defossé, je vous remercie pour votre *maidenspeech*. (*Applaudissements*)

04.03 Reccino Van Lommel (VB): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de eerste minister, net als vele mensen ben ik de draad kwijt. Terwijl de regering het voorbije jaar amper perspectief heeft gegeven aan de bevolking, aan onze handelaren, aan de economie, hebt u nu, weliswaar voorwaardelijk, een heropening van de contactberoepen, zoals de kappers, beloofd.

Mijnheer de eerste minister, u voelt toch wel aan uw water dat u hiermee hoge verwachtingen hebt gecreëerd. En belofte maakt schuld, want ondertussen lopen de agenda's vol, nemen de kapperszaken de nodige voorzorgsmaatregelen en geven ze aan er klaar voor te zijn. Een aantal virologen, die zich dagelijks in de televisiestudio's opstellen als schaduwminister, heeft de voorbije dagen echter andere signalen de wereld ingestuurd. Wie aan politiek wil doen, moet zelf maar op een lijst gaan staan. Het zou immers aan u, als regeringsverantwoordelijke, moeten zijn om te communiceren. En ondertussen hebben ook mensen van coalitiepartijen van u in de media volop uitspraken gedaan.

Het resultaat is onduidelijkheid alom. Niemand weet het nog. Het lijkt wel een opgelaten ballon van de hoop

die wordt doorprikt. Die onduidelijkheid wordt alleen maar verder gevoed door een regering die zich ondertussen verder bekwaamt in het stilzwijgen, in het alles laat betijen, om later als Pontius Pilatus de handen in onschuld te wassen. Nochtans zijn de virologische gegevens die u toen had, net dezelfde als degene die u nu hebt.

Mijnheer de eerste minister, de bevolking verdient een klaar en duidelijk antwoord. Hebt u valse hoop gegeven aan de contactberoepen? Ik weet wel dat op 5 februari een overlegcomité plaatsvindt, maar hoe groot acht u de kans dat ze over twee weken de deuren mogen openen? Hoe gaat u de tegenstrijdige berichtgeving van de virologen een halt toeroepen?

04.04 **Patrick Prévot** (PS): Madame la présidente, monsieur le premier ministre, je suis certain que, comme moi, vous vous dites: "Mais comment font-ils?" Comment font ces jeunes pour tenir? Rappelez-vous, rappelons-nous de nos 16 ans, de nos premiers émois; de nos 20 ans, les études, les amis, les guindailles. Aujourd'hui, malheureusement, c'est de la tristesse, de la solitude, de l'incertitude, du découragement et parfois même de la colère que ressentent ces jeunes.

Ils sont nombreux à avoir l'impression qu'on les prive de l'essentiel: profiter de leurs proches sans craindre de leur transmettre la maladie, voir leurs amis, travailler, voire même étudier dans des conditions normales, voyager, aimer, et évidemment se projeter dans l'avenir.

Je relaye ici les conclusions d'une étude des universités de Louvain et d'Anvers, qui démontre que si la détresse psychologique est présente au sein de l'ensemble de la population, ce sont les femmes et les jeunes qui sont les plus durement touchés. Ce sont ces mêmes jeunes qui portent le lourd fardeau des mesures de restriction.

Pour eux, et pour éviter de sacrifier cette génération, il est impératif, monsieur le premier ministre, de repenser les mesures. Les experts ne disent d'ailleurs pas autre chose. Nous le savons, nous le disons très souvent: l'équilibre est délicat. L'équilibre est difficile à trouver. Je n'envie pas votre place, monsieur le premier ministre. Même si la vaccination permet de voir la lueur au bout du tunnel, malheureusement, l'arrivée de ces différents variants fait craindre à certains épidémiologistes l'arrivée d'une troisième vague.

Il y a un an, les mesures ont été prises dans l'urgence, sans penser nécessairement que cette crise pourrait encore nos vies aujourd'hui, et sans entrevoir le poids qui serait encore aujourd'hui porté par les épaules des plus jeunes.

Monsieur le premier ministre, il est urgent de leur offrir des réponses concrètes, des perspectives d'avenir, de leur dire que des solutions d'écoute et de soutien existent. Il est impératif de les entendre, d'entendre ce dont ils ont besoin, là, maintenant.

Monsieur le ministre, je n'aurai qu'une question: au-delà des mesures qui ont été prises concernant (...)

04.05 Eerste minister **Alexander De Croo**: Mevrouw de voorzitter, dames en heren, zoals ik deze voormiddag in mijn toespraak al heb aangehaald, dit zijn bijzonder zware tijden. Dit is afmattend, op het bittere af.

Cette situation est clairement très lourde, notamment pour les indépendants qui sont toujours contraints de ne pas exercer leur activité, pour les travailleurs en chômage temporaire, ce qui a un impact sur leur revenu.

C'est une période qui est éprouvante pour les personnes qui sont obligées de rester chez elles et qui passent parfois leur journée à suivre des cours à travers un écran d'ordinateur et qui ont peu de possibilités de rencontrer des gens en dehors du lieu où elles vivent. C'est une période clairement difficile pour les étudiants. D'ailleurs, des questions ont été posées à leur sujet. La période – je le répète – est très difficile et contraste avec la vie qu'auraient normalement menée les étudiants.

Nous sommes tous ici conscients de la situation. Mais il faut pouvoir dire honnêtement qu'il n'existe pas de solution parfaite.

Pour les personnes qui ont perdu leur travail, on a essayé de leur trouver des revenus en mettant en place le droit passerelle, en leur donnant accès à une indemnité de chômage. Nous autorisons également les activités quand c'est possible et quand c'est justifié. Les réponses apportées sont-elles parfaites? J'en doute.

Mais, nous sommes très conscients des dégâts potentiels que pourraient causer les variants de ce virus. Ces dégâts peuvent être dévastateurs, comme c'est déjà le cas dans d'autres pays.

Dans notre pays, la situation est, pour l'instant, plus avantageuse, comparativement à d'autres pays. Prendre des mesures pour tenter de maintenir cette situation avantageuse est, selon moi, un choix judicieux. Mais je comprends que, pour les étudiants notamment, la situation actuelle est éprouvante.

La question de la détresse des étudiants à laquelle vous avez fait référence a été abordée lors du Comité de concertation de vendredi. D'ailleurs, comme vous l'avez dit, lors de la conférence de presse, je me suis adressé aux jeunes. En outre, j'ai été satisfait de constater que les ministres des Régions et des Communautés compétents ont présenté une proposition visant à rendre à nouveau possible des activités pour une catégorie d'âge alors que ce n'était plus le cas.

Ce sujet a été discuté en kern fédéral et sera traduit en arrêté ministériel dans les prochaines heures. Cela démontre qu'en travaillant ensemble avec les ministres compétents des autres gouvernements, on parvient à trouver des solutions face aux préoccupations que nous avons.

Ik wil nog een oproep doen wat dat betreft. Ik roep op tot voorzichtigheid. De situatie, met de mutaties, is heel delicaat. Voorzichtigheid moet onze leidraad zijn, maar ik wil ook oproepen tot enige rust in de communicatie. Laten we ons allen, en ik spreek niet enkel over mensen die politiek actief zijn, beperken tot de zaken waar we over feiten beschikken. Ik weet dat we ons veel vragen stellen en dat er veel twijfels bestaan, maar de leidraad zou voorzichtigheid en rust in het moment moeten zijn.

Mijnheer Van Lommel, u stelt een heel terechte vraag over het perspectief voor de niet-medische contactberoepen, een vraag tot perspectief die ook leeft bij de horeca en bij mensen in de evenementensector. Er zijn veel sectoren die vandaag heel graag actief willen zijn, maar velen in die sectoren hoor ik ook zeggen "laten we voorzichtig zijn, open ons niet om een paar weken later te zeggen dat het onmogelijk is."

De enige manier om daarmee om te gaan in deze zeer instabiele tijden is absolute eerlijkheid. Dat is de communicatie die ik vrijdag heb gedaan. Vrijdag heb ik aangegeven dat niet-medische contactberoepen de eerste prioriteit zullen zijn. Vandaag is het niet mogelijk om te openen. Ten vroegste zou men kunnen openen op 13 februari, als de cijfers verbeteren. Dat lijkt mij ook logisch.

Ik had het zonet over voorzichtigheid en rust. De federale regering heeft die methode de voorbije dagen gehanteerd en eerlijk gezegd dat voorzichtigheid en rust de enige manier is waarmee we uit deze situatie zullen geraken. De situatie in ons land is niet zo erg als in andere landen en voorzichtigheid en rust zijn wat ons zal helpen om die voordelige situatie te behouden.

04.06 Sophie Rohonyi (DéFI): Monsieur le premier ministre, je vous remercie pour vos réponses. C'est vrai que l'arrivée des variants a complètement changé la donne, mais nous avons les outils pour y répondre. Encore faut-il les utiliser correctement. C'est en cela que je regrette que, même lorsqu'il s'agit de répondre à l'appel à l'aide des jeunes adultes, les adultes de demain, finalement, il n'y ait toujours pas d'unité de commandement. Comment peut-on expliquer qu'existent aujourd'hui différentes stratégies de *testing* dans nos écoles, au nord et au sud du pays, alors qu'il s'agit de traquer le même virus et les mêmes variants?

Quant aux mesures déjà prises, encore faut-il les faire appliquer. Là aussi, comment peut-on expliquer que l'on pénalise les jeunes alors qu'on sait très bien que le télétravail obligatoire des adultes n'est toujours pas pleinement respecté?

Sur le plus long terme, monsieur le premier ministre, ce n'est pas une combinaison de mesures qu'il faut, c'est un vrai plan de relance de la jeunesse, avec la mise en place d'une Conférence interministérielle Jeunesse qui réunisse les différents ministres compétents pour tabler sur l'accès aux bourses d'études, au chômage ou aux formations. Ce sont mes vœux. Parce qu'à force de serrer la vis autour de la jeunesse (...)

04.07 Guillaume Defossé (Ecolo-Groen): Monsieur le premier ministre, je vous remercie.

J'entends bien qu'au vu de la situation, il sera difficile d'assouplir les règles dans les prochaines semaines et j'approuve votre appel à nous en tenir aux faits.

J'entends aussi la détresse de cette jeunesse qui, elle aussi, est un fait. Il est non seulement urgent de l'écouter mais nous devons aussi, dès maintenant, penser à l'après. Comment allons-nous payer le déficit de la société envers les jeunes? Il va falloir leur donner des perspectives, leur permettre de s'épanouir socialement et économiquement, à travers des mesures de soutien concrètes, mais aussi leur permettre de s'épanouir démocratiquement.

Nous devons leur envoyer un message pour leur prouver qu'ils font pleinement partie de la société et qu'ils ont le droit à la parole. Je pense par exemple à une mesure importante qui figure dans l'accord de gouvernement, et que nous devons concrétiser au plus vite au Parlement. C'est le droit de vote à 16 ans. En effet, ces jeunes sont des citoyens et ils méritent qu'on les considère comme tels.

Je vais à nouveau emprunter des mots, ceux prononcés par une classe de rhéto début janvier: "Aujourd'hui, malgré la crise économique et sociale qui s'annonce, nous voulons envisager un futur meilleur. Ce futur, il ne tient qu'à nous de le créer. Ensemble, nous allons devenir des architectes de notre démocratie." Ils ont raison, monsieur le premier ministre. Le présent comme l'après doivent se faire pour eux et avec eux.

04.08 Reccino Van Lommel (VB): Mijnheer de premier, dank u voor uw antwoord.

Het zijn inderdaad zware tijden. U spreekt over rust in de communicatie, maar de mensen rekenen er op dat u vooral juist communiceert. U heeft vandaag geen antwoord gegeven op mijn vraag. Ik kan enkel vaststellen dat u geen leider bent en zich vooral laat leiden door sommige virologen, die elke dag willen genieten van media-aandacht.

Niemand neemt uw regering nog serieus, niemand neemt de minder ernstige virologen die mediaoptredens belangrijker vinden dan in hun labo onderzoek te doen naar het virus, nog serieus. Wie kan hen ongelijk geven! Uw eigen coalitiepartijen hebben vorige week in de pers nog verklaard dat het tijd wordt dat de kappers weer open gaan. Het lijkt hier wel een poppenkast, collega's.

Mijnheer de premier, het wordt tijd dat u zich herpakt, leiderschap toont en, vooral, eindelijk eens opkomt voor de belangen van ons volk.

04.09 Patrick Prévot (PS): Madame la présidente, monsieur le premier ministre, je vous remercie pour votre réponse. Vous avez raison: l'effort doit être collectif. L'art est difficile. Je ne tomberai pas dans la critique facile des mesures très compliquées qui doivent être prises. Mais cette génération aura appris très tôt ce qu'est la solidarité au quotidien.

Les efforts qu'ils font depuis un an, c'est pour protéger les plus fragiles, les plus âgés. Être adolescent, être jeune étudiant aujourd'hui, c'est métro-école-visio-dodo. C'est passer ses samedis soirs dans sa chambre, et ce, à un âge où on aimerait flirter avec davantage de liberté.

Heureusement que nous avons fait le choix de garder les écoles ouvertes – même si nous savons que ces jeunes ont besoin de plus. Ils ont besoin d'air, ils ont besoin de festivals, de rencontres, de spectacles. Bref, ils ont besoin de liberté.

Je pense aussi à ces jeunes qui travaillaient déjà pour payer leur kot, souvent dans des bars, des restaurants, des salles de concert. On leur a ouvert les portes des CPAS, mais ce n'est pas suffisant. Il faut chercher de meilleures solutions, peut-être une forme de chômage temporaire par exemple. Toutes les pistes doivent être étudiées. Il faut en tout cas, monsieur le premier ministre, être aux côtés de ces filles et de ces garçons qui auront la responsabilité de porter le monde de demain.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

05 Question de Florence Reuter à Pierre-Yves Dermagne (VPM Économie et Travail) sur "L'accord des partenaires sociaux sur le télétravail à domicile" (55001299P)

05 Vraag van Florence Reuter aan Pierre-Yves Dermagne (VEM Economie en Werk) over "Het akkoord van de sociale partners over het telethuiswerk" (55001299P)

05.01 Florence Reuter (MR): Madame la présidente, monsieur le ministre, nous avons appris hier – et je

m'en félicite – qu'une convention collective de travail (CCT) concernant le télétravail recommandé ou obligatoire avait été conclue ce mardi par les partenaires sociaux. C'est une bonne chose. Il était temps parce que le "télétravail à domicile obligatoire", comme repris dans les différents arrêtés ministériels durant cette crise, n'était repris dans aucun cadre légal, aucun cadre juridique. Donc, ni la CCT n° 85 qui règle le télétravail structurel et qui demande une convention entre l'employeur et le travailleur, ni la loi du 5 mars 2017 qui prévoit le télétravail occasionnel pour cas de force majeure, ne s'appliquaient, étant donné que dans ces deux cas il s'agissait de télétravail sur une base volontaire. Ce n'est pas le cas ici.

Nulle part dans la législation, on ne parlait de "télétravail à domicile obligatoire", ce qui créait un flou juridique, un véritable vide juridique qui risquait de mettre à mal à la fois les travailleurs qui se retrouvaient dans une nouvelle organisation qui n'avait pas été concertée mais aussi les entreprises qui ont déjà des difficultés et qui risquaient de se retrouver face à des demandes de dédommagement.

La CCT n° 149 est donc la bienvenue mais, malgré tout, des questions restent en suspens. La CCT parle de "télétravail recommandé ou obligatoire", et non pas, comme dans les arrêtés, de "télétravail à domicile obligatoire". Pourquoi ce changement de nom puisqu'on veut à tout prix éviter une insécurité juridique?

Ensuite, qu'en est-il de la fonction publique? On sait en effet qu'une CCT ne s'applique pas aux contractuels de la fonction publique ni aux statutaires. En l'occurrence, une CCT n'est pas dérogatoire à la loi concernant les contrats de travail. Comment faire dès lors pour éviter tous les recours? Enfin, la CCT n'est effective qu'à partir du 1er janvier 2021, donc maintenant. Qu'en est-il du passé, de l'année 2020 où ce télétravail était déjà d'application? Que se passera-t-il pour les entreprises qui n'avaient prévu aucune disposition avant le 1er janvier 2021?

05.02 Pierre-Yves Dermagne, ministre: Madame la présidente, madame la députée, comme vous, je me réjouis de l'accord intervenu mardi entre les partenaires sociaux. C'est la preuve que le dialogue social et la concertation sociale fonctionnent encore dans notre pays. J'espère que cela augure d'autres accords sur des sujets précis ou plus généraux. Je ne vous ferai pas de dessin pour vous faire comprendre à quoi je pense.

L'encadrement du télétravail fortement recommandé ou obligatoire était un des premiers éléments que j'ai soumis à la concertation sociale, après ma prise de fonction. Je suis donc particulièrement heureux de l'accord intervenu à l'unanimité au sein du Conseil National du Travail. On sait qu'il est important de pouvoir encadrer le télétravail qui, s'il comporte certains avantages, présente également certaines difficultés ou certains risques.

La CCT n° 149 telle qu'elle est connue, aujourd'hui, prévoit des mesures importantes pour les travailleurs. Tout d'abord, l'équipement et l'assistance techniques seront garantis par l'employeur. Si le travailleur utilise son propre équipement, l'employeur participera aux frais d'installation et d'utilisation de ce dernier. Ensuite, le droit à la vie privée du télétravailleur est réaffirmé. Les règles en matière de sécurité, de santé et de bien-être au travail sont renforcées. En outre, une attention particulière a été réservée aux personnes vulnérables, notamment pour lutter contre le risque d'isolement social. Il s'agit, selon moi, de mesures exemplaires qui sont le fruit de cette concertation sociale.

Cette CCT est une CCT supplétive dans la mesure où elle ne s'applique qu'aux entreprises qui n'avaient pas déjà mis en place un régime particulier pour le télétravail structurel ou occasionnel qui n'était pas encadré de manière spécifique. Mais elle permet de garantir la sécurité juridique tant pour les travailleurs que les employeurs.

Comme vous l'avez évoqué, elle ne s'applique, bien entendu, pas à la fonction publique. Mais je sais que des démarches ont été entamées pour avoir *mutatis mutandis* des dispositions similaires pour les agents de cette dernière.

Je terminerai mon intervention, madame la députée, en vous disant que j'espère que cet accord présage d'autres accords à venir, mais aussi qu'on pourra aller plus loin, en particulier en matière de télétravail, en revoyant les CCT n° 85 et 85*bis* pour les faire coller à l'air du temps.

05.03 Florence Reuter (MR): Monsieur le ministre, je vous remercie pour vos réponses. Effectivement, cette CCT est positive et on se réjouit du travail qui est fait par les partenaires sociaux. On privilégie bien évidemment la concertation sociale. Ceci essaye de combler un vide juridique, vous l'avez précisé. Ce n'est pas parfait. Cela ne règle pas tous les aspects. Concernant la fonction publique, comme vous l'avez dit, il va

falloir avancer, parce qu'aujourd'hui, il n'y a encore rien à ce sujet.

Encore une fois, je salue tout le travail effectué par les partenaires sociaux, mais je veux quand même insister sur le fait que pour une matière aussi complexe, un débat au sein du Parlement avec tous les acteurs se justifiait. À mon avis, cela n'aurait pas été superflu. Il faudra en tout cas en tenir compte en vue d'une prochaine loi "pandémie". Une telle loi est prévue. Il faudra absolument que l'aspect télétravail, sous toutes ses facettes, soit repris.

Vous avez évoqué le bien-être au travail. Je rappelle que c'est un impératif de la loi et qu'on ne peut pas y déroger. La CCT ne règle pas tout. Elle le rappelle mais elle ne peut rien régler. Je rappelle que pour la majorité des travailleurs les plus précarisés, le télétravail se résume souvent à un ordinateur portable sur une table de cuisine. Ce n'est peut-être pas l'idéal!

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

06 **Vraag van Tania De Jonge aan Pierre-Yves Dermagne (VEM Economie en Werk) over "De aanhoudende uitbetalingsproblemen bij de Hulpkas voor werkloosheidsuitkeringen" (55001300P)**

06 **Question de Tania De Jonge à Pierre-Yves Dermagne (VPM Économie et Travail) sur "Les problèmes de paiement persistants à la Caisse auxiliaire de paiement des allocations de chômage" (55001300P)**

06.01 **Tania De Jonge** (Open Vld): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, de vorige en de huidige regering hebben goed geanticipeerd op de economische gevolgen van de coronacrisis door het stelsel van de tijdelijke werkloosheid toe te passen. Dat stelt werknemers en bedrijven in staat om deze moeilijke maanden door te komen. Maar de enorme toevloed aan dossiers heeft geleid tot grote problemen bij de Hulpkas voor Werkloosheidsuitkeringen, in het begin bij de tweede golf en nog steeds, tot op de dag van vandaag. De communicatie laat te wensen over, de kantoren zijn grotendeels dicht, mails worden vaak niet beantwoord en de telefoon wordt niet opgenomen. Eenmaal een dossier is ingediend, moeten sommigen drie tot vier maanden wachten alvorens een uitkering wordt gestort. Betrokkenen hebben ondertussen geen inkomen, maar blijven wel facturen ontvangen. Dat houdt niemand vol.

Wij kennen de oorzaak van de problemen en we hebben het er ook al meermaals over gehad. Een bepaald percentage van de dossiers is heel complex. Het onderzoek door de experts vraagt ook heel wat tijd. Het personeel plooit zich dubbel om de aanvragen te verwerken, waarvoor veel hulde, maar het volstaat helaas niet.

U hebt een aantal maatregelen genomen om de achterstand weg te werken en om de bereikbaarheid te vergroten. Appreciatie daarvoor. De Hulpkas heeft nieuwe medewerkers aangeworven, studenten hebben bijgesprongen en intern werd er gereorganiseerd. De klachten houden echter aan.

De overheid heeft de plicht om ervoor te zorgen dat rechthebbenden vlot de Hulpkas kunnen contacteren en dat de dossiers ook snel worden behandeld. Het gaat om het inkomen van mensen. Zij hebben geen boodschap aan de redenen waarom dit gebeurt, ze hebben recht op een oplossing en vooral op hun uitkering.

Mijnheer de minister, welke maatregelen zult u op korte termijn nemen om de achterstand in de behandeling van de dossiers weg te werken?

We hoorden al vaker dat complexe dossiers een groot deel van de achterstand veroorzaken. Zult u versterking vragen bij andere federale diensten, bijvoorbeeld bij de RVA? Overweegt u eventueel de inschakeling van werkloze bedienden (...).

06.02 **Minister Pierre-Yves Dermagne**: Mevrouw De Jonge, in het actualiteitsdebat van 12 januari heb ik al een aantal antwoorden over dit dossier gegeven. De situatie van de HVW is zeer verontrustend. Elke dag ontvang ik getuigenissen van mensen die grote moeilijkheden hebben om hun uitkering te krijgen. Dat leidt tot dramatische situatie.

Deze situatie is duidelijk onhoudbaar voor de betrokken personen. De medewerkers van de HVW doen niettemin enorme inspanningen om de burgers zo goed mogelijk te helpen. Ze doen veel uren en

werken door in het weekend en tijdens de vakantie. Velen zijn uitgeput, maar ze houden vol omdat hun werk van belang is.

Van mijn kant probeer ik de mensen van HVW te steunen en de zaken zo veel mogelijk te verbeteren. Deze maand heb ik opnieuw een maand uitstel van de controles toegestaan zodat het personeel zich op de betalingen kan concentreren, maar we moeten nuchter blijven.

Wat het extra personeel betreft, ben ik ervan overtuigd dat de werknemers die als gevolg van de crisis zijn aangeworven, in 2021 aan de slag moeten blijven. Daarom heb ik het verzoek van de HVW om een beroep te doen op de middelen uit de coronaprovisie gesteund. De staatssecretaris van Begroting is hierop nog niet ingegaan, maar ik hoop dat er snel een beslissing volgt.

Uw vraag geeft mij de gelegenheid om hier nog eens zeer duidelijk mijn appreciatie uit te spreken voor het werk van het personeel van de HVW. Zij moeten in bijzondere moeilijke omstandigheden werken. Zij werken zeer hard, waarvoor ik hen wil danken. Net als het personeel in de gezondheidszorg staan deze werknemers vandaag in de frontlinie. Het ernstige incident vandaag in een kantoor van Pôle emploi in Valence in Frankrijk is daarvan een pijnlijk voorbeeld.

06.03 Tania De Jonge (Open Vld): Mijnheer de minister, ik besef dat u heel wat inspanningen doet en ik zeg ook niet dat het personeel dat niet doet. Het is heel duidelijk dat die mensen zich enorm inzetten, maar een tijdelijk werkloze die zijn uitkering niet krijgt, is er een te veel. Het gaat om gezinnen die in armoede raken omdat zij de facturen niet meer kunnen betalen die in het begin van de maand aankomen.

Het is duidelijk: ondanks de ingrepen van de regering en de inzet van het personeel, is er een probleem op organisatorisch en communicatief vlak. Ik hoop dat u daarvoor op korte termijn oplossingen kunt zoeken. Het kan toch niet dat mensen bijna genooddaakt zijn om aan te sluiten bij een vakbond om snel een uitkering te krijgen. Dat zou heel jammer zijn.

Ik verneem ook dat er vraag is naar budget en ik ben ervan overtuigd dat u samen met de staatssecretaris er zeker voor zult zorgen dat er budget komt om dit probleem snel op te lossen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

07 **Samengevoegde vragen van**

- **Wouter Vermeersch aan Vincent Van Peteghem (VEM Financiën) over "De kritiek van ondernemers op de praktijken bij de banken" (55001296P)**
- **Jasper Pillen aan Vincent Van Peteghem (VEM Financiën) over "Noodkreet van o.m. ondernemers over de houding en praktijken van de banken bij liquiditeitsproblemen" (55001301P)**
- **Joris Vandebroucke aan Vincent Van Peteghem (VEM Financiën) over "De houding van de banken ten aanzien van ondernemers in moeilijkheden" (55001302P)**
- **Raoul Hedebouw aan Vincent Van Peteghem (VEM Financiën) over "De wanpraktijken van de banken" (55001304P)**
- **Leen Dierick aan Vincent Van Peteghem (VEM Financiën) over "De houding van de banken t.o.v. ondernemers in moeilijkheden" (55001309P)**
- **Wim Van der Donck aan Vincent Van Peteghem (VEM Financiën) over "De willekeur van de banken t.a.v. noodlijdende ondernemingen" (55001314P)**
- **Dieter Vanbesien aan Vincent Van Peteghem (VEM Financiën) over "De houding van de banken ten aanzien van de ondernemers" (55001316P)**

07 **Questions jointes de**

- **Wouter Vermeersch à Vincent Van Peteghem (VPM Finances) sur "Les critiques des entrepreneurs sur les pratiques bancaires" (55001296P)**
- **Jasper Pillen à Vincent Van Peteghem (VPM Finances) sur "Le cri d'alarme des entreprises face à l'attitude des banques en cas de problèmes de trésorerie" (55001301P)**
- **Joris Vandebroucke à Vincent Van Peteghem (VPM Finances) sur "L'attitude des banques à l'égard d'entrepreneurs en difficulté" (55001302P)**
- **Raoul Hedebouw à Vincent Van Peteghem (VPM Finances) sur "Les pratiques bancaires abusives" (55001304P)**
- **Leen Dierick à Vincent Van Peteghem (VPM Finances) sur "L'attitude des banques face aux entrepreneurs en difficulté" (55001309P)**

- **Wim Van der Donckt à Vincent Van Peteghem (VPM Finances) sur "L'arbitraire des banques à l'égard des entreprises en difficulté" (55001314P)**

- **Dieter Vanbesien à Vincent Van Peteghem (VPM Finances) sur "L'attitude des banques à l'égard des entrepreneurs" (55001316P)**

07.01 Wouter Vermeersch (VB): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, al maanden pakken donkere wolken zich samen boven onze economie. De machtsverhouding tussen onze ondernemers en de banken is op dit moment helemaal verstoord en de onderhandelingspositie van heel wat kleine zelfstandigen is erg verzwakt. In tegenstelling tot de eerste lockdown blijken banken sinds de tweede lockdown niet meer bereid om verder uitstel op leningen toe te staan. Vooral onze hotels, restaurants en cafés, de vele evenementenbedrijven, kappers en schoonheidssalons, maar ook bijvoorbeeld kledingzaken zijn hard getroffen en hebben het bijzonder moeilijk in hun onderhandeling met de banken.

Er bereiken ons dan ook steeds meer alarmerende berichten die niemand hier onbewogen mogen laten. Marijke, een restaurantuitbaatster uit Antwerpen, moet eerst het spaarboekje van haar zevenjarig zontje leeghalen. Sofie, een restaurantuitbaatster uit Limburg en jarenlang trouwe klant van de bank, moet eerst een gift van haar grootmoeder erdoor jagen. Andere banken vragen dan weer zeer hoge waarborgen. Kleine zelfstandigen, kappers, cafébazen, restaurateurs, zaakvoerders in de evenementen, winkeliers enzovoort die zich niet kunnen laten bijstaan door een goede boekhouder of een financieel expert trekken in zo'n onderhandeling vaak aan het kortste eind. Eigenaars van kmo's worden met de rug tegen de muur gezet en moeten uiteindelijk slikken wat de bank beslist. Op dit moment voltrekken zich persoonlijke drama's voor heel wat zelfstandigen die op hun tandvlees zitten. Het water staat hen al boven de lippen. De laatste centen in de kas worden geteld.

Hoe zal u de relatie tussen onze zwaarst getroffen ondernemers en de banken herstellen en de onderhandelingspositie van de meest kwetsbare kleine zelfstandigen versterken?

De bankenbazoeka van uw voorganger, toenmalig minister van Financiën De Croo, blijkt een flauw waterpistooltje te zijn. Hoe zal u de garantieregeling en het betalingsuitstel bijsturen om onze ondernemingen te ondersteunen?

07.02 Jasper Pillen (Open Vld): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, COVID-19 veroorzaakt net als de bankencrisis in 2008 een mondiale crisis waarvan de impact nog jaren zal nazinderen. Net als tijdens de bankencrisis delen de overheden in ons land miljarden euro's uit, dit keer echter aan de ondernemers en de getroffen werknemers. Ik vind dat normaal en ik heb dat hier op donderdag al ettelijke keren bepleit.

We blijven echter verontrustende berichten ontvangen van ondernemers die geen betalingsuitstel voor kredieten krijgen. In de pers lezen we harde getuigenissen. Er wordt geëist dat de spaarpotjes leeggemaakt worden en men wil zelfs aan de spaarvarkentjes van de kinderen raken. Dat is onaanvaardbaar. Voor mensen die nog nooit schulden hebben gehad, is er blijkbaar geen goodwill en er worden te vaak te hoge kosten aangerekend.

Mijnheer de minister, de banken hebben een rol te spelen in onze samenleving, zij moeten er zijn voor de ondernemers en de burgers, net zoals de overheid er na de financiële crisis van 2008 voor hen was. Collega's, iedereen heeft momenteel harde noten te kraken: de jongeren, het onderwijs, de zorg en noem maar op. Ook voor de ondernemers is het momenteel keihard en ik wil de banken dan ook vragen om hun maatschappelijke verantwoordelijkheid te nemen.

Mijnheer de minister, bent u in overleg met de bankensector? Welke richting gaat dat uit?

Plant u initiatieven op Europees niveau om de EBA-richtlijn aan te passen wat betreft de deadline van 31 maart, bij wijze van spreken morgen al, en de termijn van maximaal 9 maanden? Wat gaat u doen aan de te hoge of onterechte kosten?

Tot slot, zal de garantieregeling voor overbruggingskredieten worden verlengd? Zal die worden uitgebreid naar de bankenschulden?

07.03 Joris Vandenbroucke (sp.a): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik stond hier vorige week voor exact hetzelfde onderwerp en met een heel duidelijk signaal. Het water staat heel veel ondernemers aan de lippen. Hun bank dreigt hen helemaal kopje onder te duwen.

Sinds vorige week regent het getuigenissen van zelfstandigen met maar één boodschap: help ons, want wij redden het niet meer. Zelfstandigen stappen naar hun bank met een vraag naar extra financiële ademruimte en krijgen de deur op de neus. Vervolgens wordt van hen verwacht dat zij de spaarpot van hun kinderen openbreken of hun pensioenkapitaal nu al opsouperen.

Collega's, het kan niet genoeg worden benadrukt dat het hier over ondernemers gaat aan wie wij hebben gevraagd hun activiteiten te stoppen, om ons gezondheidssysteem overeind te houden. Zij vragen en verdienen onze solidariteit.

Wat is er gebeurd sinds vorige week? Wij hebben hier al een debat gehad over de besmettingscijfers. Ondanks de enorme opofferingen die wij van hen al hebben gevraagd, blijft de situatie heel moeilijk en wordt ze zelfs prangender dan ooit.

Mijnheer de minister, hebben wij de banken gehoord? Zij beperken zich tot droge commentaren, zoals dat zij de zaak wel dossier per dossier zullen bekijken. Wat ik zie, is dat de stapel afgewezen dossiers dossier per dossier aandikt. Voor de sp.a is dat onaanvaardbaar.

Mijnheer de minister, daarom vraag ik van u twee zaken.

Ten eerste, kan u er alstublieft voor zorgen dat de afspraken die wij hebben gemaakt met de grootbanken, tot op de laatste komma worden nagekomen?

Ten tweede, bent u, aangezien de gezondheidscrisis en dus ook het effect daarvan op onze economie helaas blijven voortduren, bereid te bekijken of wij toch geen extra maatregelen kunnen treffen, om de ondernemers beter te ondersteunen?

07.04 Raoul Hedebouw (PVDA-PTB): Mijnheer de minister, hebt u de schandalige verhalen al gehoord over ondernemers, zelfstandigen die actief zijn in de horecasector en restaurantuitbaters die van hun bank te horen krijgen dat zij niet meer geholpen worden en geen uitstel krijgen voor hun leningen? Die verhalen krijg ik met tientallen in mijn mailbox. U hebt ook het dossier in *Het Laatste Nieuws* gelezen.

Laat ik even voorlezen wat Marijke daar vertelt. Marijke gaat naar de bank: "Zij keken naar al mijn rekeningen en zagen dat er op de rekening van mijn zevenjarige zoon nog wat geld stond." "Gebruik dat eerst maar." Dat werd gezegd in het kantoor van een Belgische bank, tegen Marijke die haar restaurant niet meer kan openhouden. Dat is gezegd door de banksector. Zo zijn er duizenden verhalen waarin de banken alleen maar aan geld denken maar helemaal niet aan de echte economie.

Monsieur le ministre, des histoires comme celle-là, j'en ai des dizaines. Des indépendants dans le secteur de l'horeca, dans les restaurants me disent: "Raoul, les crédits, ils ne les postposent pas!" On a vu ce qui s'est passé avec le ceo de Belfius Banque, M. Raisière, qui a dit: "Oui, c'est normal, profitons de cette crise pour assainir le secteur!" Voilà ce que pensent toutes ces banques en réalité: que les plus pauvres, que les plus faibles, que les plus petits puissent mourir pour que les grands rachètent tout le bazar!

Ik zal heel duidelijk zijn, mijnheer de minister. Al die verhalen maken één ding duidelijk: de maatregelen van de regering zijn totaal inefficiënt. Waarom? De voorwaarden voor uitstel van betaling van deze leningen zijn het probleem.

Mijnheer de minister, ik vraag u om het signaal te geven dat al die voorwaarden worden opgeheven tijdens de crisis en de banken geen voorwaarden meer kunnen opleggen voor uitstel van betaling van leningen.

Mag ik u vragen om dit standpunt vandaag in te nemen, en niet zoals altijd blablabla, blablabla, blablabla.

07.05 Leen Dierick (CD&V): Mijnheer de vicepremier, collega's, mijn mond viel letterlijk open toen ik vernam dat ondernemers eerst het spaargeld van de kinderen moeten nemen, vooraleer ze uitstel van betaling kunnen krijgen. Dat is onaanvaardbaar. Het is niet alleen onaanvaardbaar, maar staat bovendien haaks op de regels van de bedrijfsfinanciering. Meer nog, ondernemers die financiële problemen hebben, worden eerst nog allerlei financiële producten aangesmeerd in ruil voor een kredietverlening. Ook dat is onaanvaardbaar.

Collega's, gisteren hebben we tijdens de hoorzitting vernomen dat zelfstandigen die financiële problemen hebben, meestal eerst bij familie en vrienden aankloppen. Pas wanneer dat niet meer lukt, gaan ze naar de banken, maar dan worden ze met hun rug tegen de muur gezet, want de banken hebben meer macht dan die kleine zelfstandigen. Ook dat mogen wij niet tolereren.

De ondernemers hebben er niet zelf voor gekozen om te sluiten, wij hebben hun dat gevraagd voor de gezondheidscrisis. Zij willen niets liever dan werken, maar lijden omzetverlies. Ze zien de financiële reserves waarvoor ze de voorbije jaren hard hebben gewerkt, slinken en smelten als sneeuw voor de zon. Ze zitten echt in de problemen.

Mijnheer de minister, we moeten de bedrijven die voor de crisis gezond waren doorheen deze crisis loodsen. We moeten ervoor zorgen dat zij kunnen doorstarten na de crisis. Wij mogen hen niet loslaten. Wij mogen deze gezonde bedrijven niet kwijt raken. De praktijken van de banken zijn dan ook onbegrijpelijk. Zij moeten rekening houden met de kredietwaardigheid van elk bedrijf en mogen niet focussen op de centjes van de kinderen.

Mijnheer de minister, mijn vragen zijn heel eenvoudig. Wat vindt u van dergelijke praktijken? Vooral, wat zult u daaraan doen?

07.06 Wim Van der Donckt (N-VA): Mijnheer de minister, het is mij wat: dat niets ontziende, geniepige COVID-19-beest teistert niet alleen onze gezondheid en ons sociaal leven, maar ook de economie en de financiële sector. De krantenkoppen over de willekeur bij de kredietverstrekking maken vele mensen boos en veroorzaken commotie en ongerustheid. Een uitspraak als 'spreek dan de spaarcenten van uw kinderen aan' of de toch wel onbegrijpelijke uitspraken van een topbankier die stelt dat wij af en toe eens een goede saneringsgolf nodig hebben om het kaf van het koren te scheiden, helpen uiteraard niet, integendeel.

Daar doorheen kijkend, ontwaar ik een zeer gevaarlijke tendens en zelfs een malaise op de kredietmarkt. Het o zo broze evenwicht op deze markt raakt uit balans, met desastreuze gevolgen voor de hele financiële sector en bijgevolg uiteindelijk ook voor de gewone man in de straat. Aan de ene kant zijn er de krachtige kredietverstrekkers die, dik gespijsd met miljarden aan goedkoop Europees geld dat zij in de gekwetste economie moeten pompen, zich eerder defensief lijken op te stellen, waarschijnlijk met het debacle van de bankencrisis van enkele jaren geleden in het achterhoofd. Daarbij vergeten zij echter dat zij die crisis hebben overleefd dankzij massale overheidssteun. Aan de andere kant zijn er de door de coronamaatregelen zeer zwaar getroffen ondernemers, de motoren van onze economie, die smachten naar kredieten, maar op een bancaire muur stuiten. Die malaise dient dringend te worden beëindigd.

In die context krijg ik graag een antwoord op de volgende vragen, mijnheer de minister.

Zult u, net als uw Vlaamse collega Crevits, een krachtig signaal geven aan de kredietverstrekkers?

Zijn de paars-groene regering en de bancaire toezichthouders zich wel voldoende bewust van het hierboven geschetste verbroken evenwicht? Zo ja – ik mag het hopen – welke bijkomende concrete en krachtdadige maatregelen zal u nemen om dat verbroken evenwicht te herstellen, wetende dat er sluipend een derde lockdown zit aan te komen en de huidige maatregelen niet afdoende blijken te zijn?

07.07 Dieter Vanbesien (Ecolo-Groen): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, beste collega's, zelfstandige ondernemers en kmo's vormen een belangrijk onderdeel van het sociale weefsel in onze samenleving. Zij waren de kracht van onze economie vóór de crisis en zij worden opnieuw de kracht van onze economie na de crisis, maar vandaag, volop tijdens de crisis, kampt een op de vier van hen met financiële moeilijkheden. Wij weten dat die moeilijkheden tijdelijk zijn van aard. Daarom moeten wij hen helpen en daarvoor kijken wij naar de banken.

De banken zaten tien jaar geleden in de situatie waarin een aantal van onze kmo's vandaag zit, namelijk financiële moeilijkheden met een risico op faillissement. Wij allen samen, alle inwoners van dit land, hebben toen gezegd dat wij dat niet zouden laten gebeuren. Wij hebben ingegrepen en geen enkele Belgische bank is failliet gegaan. Vandaag is het aan de banken om dezelfde solidariteit te tonen aan onze zelfstandigen.

Als ik dan de CEO van een van onze grootbanken hoor zeggen dat de horecasector eens goed uitgekuist moet worden door een aantal zaken failliet te laten gaan, dan frons ik de wenkbrauwen. Als ik de getuigenis lees van zelfstandigen met een gezond bedrijf die van de bank te horen krijgen dat zij eerst de spaarpot van

hun kinderen moeten gebruiken alvorens ze extra krediet krijgen, dan gaat het haar op mijn armen recht staan.

Mijnheer de minister, ondernemen is meer dan alleen cijfertjes. Het is niet voor niets dat vele van onze bedrijven verweven of verankerd zitten in het sociale weefsel van onze maatschappij. Het is aan de banken om hun verantwoordelijkheid te nemen. De strijd tegen het coronavirus winnen we allemaal samen.

Daarom heb ik deze vraag voor u. Bent u bereid die boodschap in niet mis te verstane bewoordingen aan onze banken over te brengen?

07.08 Minister **Vincent Van Peteghem**: Mevrouw de voorzitter, collega's, ik kan het hier vandaag niet genoeg herhalen en het is door sommigen onder u ook duidelijk gesteld: we vragen vandaag van iedereen heel zware en ongeziene inspanningen. We vragen inspanningen van onze jongeren, van de studenten, van de werknemers die thuis zitten met hun gezin en telewerken, van de grootouders, die niet met hun kinderen en kleinkinderen kunnen afspreken en knuffelen en van onze ondernemers, die al hun have en goed in hun zaak hebben gestoken en waarvan sommigen al maandenlang gesloten zijn. Al die inspanningen doen we voor elkaar, omdat we zo snel mogelijk uit de crisis willen geraken en onze samenleving en onze economie willen heropstarten.

Als ik dan berichten lees van ondernemers die hun deuren sluiten en hun verantwoordelijkheid nemen, maar tegelijkertijd geen redelijke hulp krijgen van de banken, dan zeg ik: dat kan niet. Vanaf dag één was het onze bezorgdheid om gezonde bedrijven door de crisis heen te loodsen. Dat heeft de regering gedaan. We hebben nooit eerder geziene inspanningen geleverd en maatregelen genomen om door de crisis te geraken. We hebben van iedereen gevraagd om zijn rol te spelen.

Iedereen moet zijn rol spelen, ook de banken. We vragen aan iedereen solidariteit, redelijkheid en menselijkheid. We hebben solidariteit, zoals sommigen ook hebben gezegd, een aantal jaren geleden getoond, toen de banken het zelf moeilijk hadden. Wel, we vragen vandaag aan de banken dat ze hun verantwoordelijkheid nemen, dat ze solidair zijn en dat ze hun maatschappelijke rol opnemen.

Ik wil nog even terugkomen op de afspraken die begin december werden gemaakt. We hebben toen in overleg met de banken en uiteraard op basis van de regels die door de European Banking Authority waren vastgelegd, een aantal afspraken gemaakt. De EBA had gezegd dat er uitstel van ondernemerskredieten mocht zijn, maar dat het niet langer dan negen maanden mag duren.

Was ik daar tevreden en gelukkig mee? Neen, maar op basis daarvan zijn we naar de banken getrokken en hebben we met hen overleg gepleegd, met één doel, een doel dat in ieders belang is, namelijk ervoor zorgen dat we de gezonde bedrijven door de crisis kunnen loodsen.

Wij hebben afspraken gemaakt. Het uitstel wordt verleend voor elke vraag tot uitstel van minder dan 9 maanden. Heeft een onderneming een langer uitstel dan 9 maanden nodig, dan wendt men zich tot de bank voor een case-by-casebenadering en een persoonlijke aanpak.

Maar wat ik lees in artikels en wat u aanhaalt, dergelijke handelwijze is onaanvaardbaar. Als er vragen rijzen bij de case-by-caseaanpak, als blijkt dat daarbij een en ander niet verloopt op een menselijke, redelijke en solidaire manier, dan is dat niet toelaatbaar; dan is dat niet te verantwoorden. Het is die boodschap, die ik gisteren ook heb gebracht aan de banken en aan Febelfin. Duidelijk en klaar.

Ik heb daar wel aan toegevoegd dat we moeten zoeken naar oplossingen. Wij kunnen inderdaad niet gewoon de banken aanmanen om het probleem maar op te lossen. Wij gaan dus nu samen op zoek naar oplossingen.

Ik hoor hier vandaag een aantal voorstellen. Een eerste voorstel bestaat erin dat we het moratorium verlengen en nagaan of bedrijven die nog geen 9 maanden uitstel gekregen hebben, alsnog kunnen rekenen op die periode en dus een verlenging.

Het probleem vandaag zit vooral bij ondernemingen die al langer dan 9 maanden geleden uitstel hebben gekregen. Wij moeten voor de case-by-caseaanpak veel duidelijkere en eenvormige afspraken maken met de banken.

Het blijft de verantwoordelijkheid van de banken, laat dat duidelijk zijn. Ik heb daar niets in te zeggen. Maar ik verwacht van de banken dat zij duidelijkheid tonen, dat zij eenvormige afspraken maken, dat zij motiveren waarom iemand wel of geen uitstel krijgt. Ik verwacht duidelijke regels en geen willekeur in hun beslissingen. Gisteren heb ik met Febelfin de afspraak gemaakt dat wij samen een procedure uitwerken.

Beste collega's, ik wil wel één kanttkening maken. Het is geen gemakkelijke boodschap. Wij hebben uiteraard de doelstelling de gezonde bedrijven door de crisis te leiden en daarvoor nemen wij maatregelen. Maar wij moeten natuurlijk durven te stellen dat wij structureel ongezonde bedrijven, zombiebedrijven, niet virtueel in leven mogen houden. Dat is geen gemakkelijke boodschap. Wij moeten een sneeuwbaaleffect vermijden met faillissementen bij onze gezonde bedrijven tot gevolg. Dat moeten wij durven te stellen.

Om af te ronden, ja, beste collega's, de banken moeten hun verantwoordelijkheid opnemen, moeten solidair zijn en moeten hun maatschappelijke rol spelen. Ja, wij gaan op zoek naar oplossingen, zoals de verlenging van het moratorium of de case-by-caseaanpak, gebaseerd op duidelijke afspraken. Op die manier kunnen wij onze gezamenlijke doelstelling waarmaken, namelijk gezonde bedrijven door de crisis leiden.

07.09 Wouter Vermeersch (VB): Mijnheer de minister, als er nieuwe belastingen moeten worden ingevoerd, dan kan het voor uw regering niet snel genoeg gaan, maar als onze ondernemingen en hun werknemers ondersteund moeten worden, dan gaat het plots allemaal een pak trager. Het is tijd om in gang te schieten. Ruim tien jaar geleden hebben de hardwerkende burgers en ondernemers van dit land de banken gered. Vandaag is het hoog tijd dat die banken eindelijk iets terugdoen.

De hardst getroffen sectoren tonen zich al maanden zeer solidair door correct hun deuren te sluiten, zonder inkomsten en zonder perspectief. Bij de regering en de ministers zien wij dezelfde solidariteit niet. Geef onze ondernemers opnieuw kansen bij de banken. Maak de *banksters* duidelijk dat wij hen in 2008 hebben gered. Steun onze ondernemers in hun onderhandelingen met die banken en geef de zwaarst getroffen sectoren nu eindelijk eens een duidelijk perspectief.

07.10 Jasper Pillen (Open Vld): Mijnheer de minister, bedankt voor uw zeer duidelijk antwoord. De overheid was er voor de banken, toen die, nog niet zo heel lang geleden, op kapseizen stonden. Welnu, nu moeten die banken er zijn voor de ondernemers, en zeker, zoals u terecht aanhaalt, voor de ondernemers die gezond waren en die grootse plannen hadden of investeringen wensten te doen net voor de aanvang van deze ongeziene crisis.

De overheden in ons land, allemaal samen, steunen onze ondernemers voor vele miljarden euro's. Die maatregelen zijn voor honderd procent terecht, iedereen staat erachter. Het kan echter niet dat de banken hun rol niet ten volle vervullen. Hun steun is nu essentieel en het gedrag van sommige banken is onaanvaardbaar. Ik ben blij dat u mijn woorden hebt overgenomen.

Mijnheer de minister, wij rekenen op u. De geredde ondernemers van vandaag zijn de bankklanten van morgen en het zijn de motoren van de welvaart van overmorgen. Ik kijk alvast uit naar uw actie. Wij laten de ondernemers niet vallen.

07.11 Joris Vandenbroucke (sp.a): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik denk dat het zeer goed is dat u er nog eens op hebt gewezen hoe groot de opoffering is die wij van zo veel ondernemers hebben gevraagd. Zij doen terecht een beroep op onze solidariteit en zij verdienen die solidariteit ook.

U hebt eveneens gezegd dat het totaal onaanvaardbaar is als de banken die solidariteit niet kunnen opbrengen. Ik apprecieer het dat u dat zo duidelijk hebt gezegd en dat u het signaal ook aan de bankensector hebt overgebracht.

Nu verwacht ik ook een duidelijk antwoord van die bankensector. Het signaal van de minister is een zaak, er moet nu ook een duidelijk signaal van de bankensector komen.

Mijnheer de minister, het klopt, u bent de bankensector niet, maar we zijn wel de grootste aandeelhouder van een bank, van Belfius. Als de rest niet wil bougeren om gezonde ondernemingen te steunen, dan moeten we maar eens nadenken hoe we dat zelf kunnen doen met onze eigen bank.

07.12 Raoul Hedebouw (PVDA-PTB): Mijnheer de minister, wat een blablabla. Iedereen zegt: schandalig, dat mag niet meer gebeuren, blablabla. Heeft iemand in de zaal begrepen wat de minister nu gaat doen? Hij

gaat aan de bankensector vragen om toch wat meer solidair te zijn.

Wat denkt u dat de vier grote banken in België zullen antwoorden? Ja, mijnheer de minister, we gaan dat zeker doen, en hop, men gaat weer over tot de orde van de dag.

Mijnheer de minister, u moet tussenbeide komen. U laat de poort open om case per case analyses te maken. Daarvan maken de banken gebruik. Hier hebben we de case van Marijke. Marijke, hoeveel staat er nog op de spaarrekening van uw kindje? Dat is case per case. Daar gaat het over. Het leven zal gewoon doorgaan. Iedereen hier weet dat.

Ik vraag dat de minister ingrijpt. De voorwaarden voor de kredietuitstellingen moeten worden opgeheven, want dat is waarvan de banken gebruikmaken. Mijnheer de minister, die voorwaarden moeten opgeheven worden. Begin niet over Europa, blablabla, *economy first*.

De PVDA heeft gekozen. Als wij moeten kiezen tussen de grote bankensector en de zelfstandigen, dan kiezen wij voor de zelfstandigen.

07.13 Leen Dierick (CD&V): Dank u wel, mijnheer de vice-eersteminister, voor uw zeer krachtige signaal, maar toch ook wel voor het brengen van enige nuance in het debat. In het Parlement zijn al heel wat terechte ondersteuningsmaatregelen goedgekeurd. De mogelijkheden voor steunmaatregelen zijn uiteraard niet eindeloos. We moeten ook regels respecteren, ook de Europese regels. We begrijpen ook dat onze banken geen liefdadigheidsinstellingen zijn, maar we moeten ze wel wijzen op hun maatschappelijke verantwoordelijkheid en op hun maatschappelijke rol. De banken moeten empathisch zijn voor de ondernemers. Ze moeten vooral creatief zijn en op zoek gaan naar oplossingen voor elke ondernemer. U zult daar terecht regels over maken. De banken mogen vooral niet vergeten dat wij hier allemaal samen ook zeer creatief en zeer empathisch naar hen zijn geweest tijdens de bankencrisis. We vragen allemaal van onze ondernemers dat ze creatief zijn en dat ze veerkrachtig zijn. Het is aan de banken om die veerkrachtigheid te ondersteunen en ervoor te zorgen dat de veerkracht van de gezonde ondernemers niet breekt.

07.14 Wim Van der Donckt (N-VA): Mijnheer de vice-eersteminister, ik hoor u heel graag zeggen dat u samen met de financiële sector naar een oplossing zult zoeken. U scoort goede punten bij de oppositie. Ik zou u toch willen aanraden de financiële sector eens goed in te peperen wat er tien jaar geleden is gebeurd. Zij zijn toen uit de vaak door henzelf veroorzaakte shit geholpen door massale overheidssteun. Nu wordt aan hen gevraagd om solidair te zijn met die ondernemers die volledig buiten hun wil om in moeilijkheden zijn geraakt. Het lijkt mij maar logisch dat u daar de nadruk op zult leggen.

U hebt het koninklijk besluit over de bankgaranties stil en zonder parlementair debat laten passeren. Ik nodig u toch uit om dat in het vervolg niet meer te doen. U kunt toch gebruikmaken van de kennis in de commissie. Hopelijk maakt u snel werk van een oplossing. Toon daadkracht en verlies niet uit het oog dat net zoals een werknemer niet zonder een werkgever kan en vice versa, hetzelfde geldt voor de verhouding kredietverstrekker en kredietnemer.

07.15 Dieter Vanbesien (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, ik dank u voor de antwoorden.

Collega's, ik weet dat het lang duurt, er komt een einde aan maar het duurt lang. We vragen al onze inwoners om vol te houden, we vragen de horeca om vol te houden en we vragen de evenementensector en de cultuursector om vol te houden. Wel, we vragen nu ook aan de banken om vol te houden. Als overheid zorgen wij voor een vangnet voor de banken via een staatsgarantie en het is nu aan de banken om een vangnet te zijn voor onze ondernemers en kmo's. Collega's, als wij samen 1 ploeg van 11 miljoen willen zijn, dan horen de banken daar ook bij.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

08 Question de Malik Ben Achour à Vincent Van Peteghem (VPM Finances) sur "La taxe sur les transactions financières" (55001298P)

08 Vraag van Malik Ben Achour aan Vincent Van Peteghem (VEM Financiën) over "De belasting op financiële transacties" (55001298P)

08.01 Malik Ben Achour (PS): Madame la présidente, monsieur le ministre des Finances, chers collègues, la taxe sur les transactions financières (TTF) est depuis près de 25 ans, une recommandation du mouvement social et des socialistes en particulier. Avec le soutien des progressistes et de la société civile, cette idée, aujourd'hui, convainc bien au-delà de ces mouvements. D'ailleurs, nous, socialistes, nous sommes très heureux que l'accord de gouvernement consacre la TTF comme une priorité européenne.

Évidemment, nous sommes et restons très vigilants. Il n'est pas question de se satisfaire de postures ou de positions de façade. Pour rappel, l'accord de gouvernement précédent contenait, lui aussi, un passage sur la TTF. Or, on s'en souvient, cela n'avait pas empêché la Belgique de tenir une attitude négative, ce qui lui avait d'ailleurs valu d'être pointée du doigt à plusieurs reprises. L'ancien ministre des Finances du gouvernement Michel détestait l'idée d'une TTF. Il avait bloqué les débats et, surtout, il avait tout tenté pour vider l'assiette fiscale en voulant, à tout prix, exonérer les fonds de pension.

Monsieur le ministre, nous devons être en rupture totale avec les manœuvres et objectifs du précédent ministre qui, doit-on le rappeler, repoussait l'idée même de ressources propres pour l'Union européenne. La Belgique doit renouer avec une position ambitieuse, et une position ambitieuse inclut nécessairement les fonds de pension.

Il y a quelques jours, un eurodéputé français disait qu'on n'attendait plus que la Belgique. Aussi, soyons très clairs! Monsieur le ministre, pouvez-vous me confirmer que ce gouvernement travaille de façon constructive à une TTF qui soit la plus ambitieuse possible? Pouvez-vous prendre, ici, l'engagement de ne pas imposer comme condition l'exclusion des fonds de pension, comme l'avait fait votre prédécesseur? Nous ne pouvons pas détricoter l'accord qui est sur la table. Nous ne pouvons pas jouer non plus le jeu du précédent gouvernement. Le monde change et la crise nous y contraint.

08.02 Vincent Van Peteghem, ministre: Monsieur Ben Achour, merci pour votre question. Je ne sais toujours pas où un membre français du Parlement européen est allé puiser l'idée selon laquelle la Belgique s'opposerait à la TTF. La semaine dernière, j'ai déjà informé l'Union européenne que la Belgique coopérerait pleinement à l'introduction de cette taxe sur les transactions financières. J'ai d'ailleurs immédiatement corrigé cette fausse nouvelle auprès de l'agence de presse Belga.

La semaine dernière, j'ai informé l'Union européenne que notre pays allait coopérer à l'introduction de la TTF. C'est en effet la réponse exacte que j'ai donnée avant-hier au sein de la commission des Finances à une question de M. Vanbesien.

Pour le bénéfice de tous, permettez-moi de le répéter une fois de plus: au cours d'une réunion bilatérale avec la présidence portugaise, j'ai confirmé très explicitement le soutien de notre pays pour faire avancer ce dossier. Dans les prochaines semaines, la présidence portugaise prendra également des initiatives spécifiques auxquelles la Belgique participera avec une attitude constructive et ce, dans le droit fil de l'accord de gouvernement.

Lorsque j'en saurai davantage à ce sujet, vous pourrez compter sur moi pour vous en informer en commission. Je serai heureux d'en discuter avec vous et avec tous les collègues ici au Parlement, mais pas sur Twitter.

08.03 Malik Ben Achour (PS): Monsieur le ministre, merci pour cette réponse qui est rassurante, même si, comprenons-nous bien, l'enjeu, c'est la question de l'intégration des fonds de pension. Nous devons porter l'ambition jusque là.

Au moment où arrive la facture de la crise, qui peut s'opposer à de nouvelles sources de financement pour la santé, pour les écoles, pour l'emploi? Au moment où il faut financer des plans de relance qui sont ambitieux, nous devons aussi, sur ces matières, faire preuve d'un maximum d'ambition. Poussons le curseur le plus loin possible avec nos collègues européens pour revenir avec un projet qui réponde aux attentes de la population!

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

09 Questions jointes de
- Sofie Merckx à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Le vaccin contre le covid bien public face

au pouvoir des grandes entreprises pharmaceutiques" (55001307P)

- **Maxime Prévot à Alexander De Croo (premier ministre) sur "La lenteur de la vaccination" (55001308P)**

- **Jean-Marie Dedecker à Alexander De Croo (premier ministre) sur "La gestion de la crise sanitaire et la stratégie de vaccination" (55001313P)**

09 **Samengevoegde vragen van**

- **Sofie Merckx aan Alexander De Croo (eerste minister) over "Het covidvaccin als publiek goed tegen de macht van big pharma" (55001307P)**

- **Maxime Prévot aan Alexander De Croo (eerste minister) over "Het trage vaccinatietempo" (55001308P)**

- **Jean-Marie Dedecker aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De aanpak van de coronacrisis en de vaccinatiestrategie" (55001313P)**

09.01 **Sofie Merckx** (PVDA-PTB): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, een jaar geleden stonden wij hier in het Parlement met een voorstel, om van het covidvaccin een publiek goed te maken en ervoor te zorgen dat de winstlogica, monopoliepositie en patentwetgeving geen rem zouden zijn, eens het vaccin beschikbaar zou zijn, zodat het overal zou kunnen worden geproduceerd en beschikbaar zou zijn.

Wat zien wij? Wij zijn een jaar later en het is zover. Wij zijn volledig afhankelijk van twee of drie multinationals die beslissen wie wanneer kan worden gevaccineerd tegen welke prijs. Die twee of drie multinationals hebben meer te zeggen dan iedereen hier samen in het halfroond.

De arrogantie van de *big pharma* liep de voorbije dagen echt de spuigaten uit. Pfizer foefelde met de dosissen en kreeg zo drie miljard euro extra winst per jaar in de pocket. AstraZeneca komt het contract niet na. Er zijn stocks verdwenen en het bedrijf komt gewoon niet opdagen op de vergadering. Zo doen zij dat gewoon. Zo arrogant zijn zij.

Ik zie echter, anderzijds, ook dat er beweging is. Er is discussie. Vanmorgen hebben wij allemaal kunnen lezen dat mevrouw Gwendolyn Rutten net zoals wij vraagt dat het covidvaccin effectief een publiek goed zou worden. Ze heeft voorgesteld de patentwetgeving los te laten, waarop anderen hebben geantwoord dat het dankzij de vrije markt is dat het vaccin er is gekomen.

Wie heeft ter zake echter de vrije markt gezien? Wat heeft Pfizer gedaan? Het heeft gewoon BioNTech opgekocht. Daar is massaal publiek geld naartoe gegaan. Pfizer en AstraZeneca hebben samen meer dan vier miljard dollar publiek geld meegenomen. Wij hebben ook nog eens de vaccins aangekocht.

Wat zien wij? Wij nemen alle lasten op ons en de winst gaat naar de aandeelhouders. Dat is het grote probleem, dat ervoor zorgt dat het vaccin niet beschikbaar geraakt en niet overal geproduceerd geraakt. Dat zal levens kosten.

Wat zal u doen, opdat de patentwetgeving niet langer een hinderpaal vormt en het covidvaccin publiek goed kan worden?

09.02 **Maxime Prévot** (cdH): Madame la présidente, monsieur le ministre, pour qu'une stratégie soit efficace, il faut qu'elle puisse susciter de l'adhésion et offrir des résultats. Or, on voit que l'adhésion est en train de s'effriter dans notre population. On en a parlé avec vos collègues de la Justice et de l'Intérieur. Eindhoven n'est pas si loin de Bruxelles! Soyons donc attentifs car une lassitude énorme est en train de gagner les esprits, et pas seulement des jeunes générations. Il y a de plus en plus de doutes quant à la stratégie qui est mise en œuvre.

On nous parlait de commencer les vaccinations début mars pour un public plus vaste, le tout public. Finalement, c'est fin mars. Quant aux résultats, ceux-ci tardent aussi à être mesurés. Grosso modo 2 % de la population est vaccinée à ce stade. On entend maintenant que le vaccin d'AstraZeneca ne pourrait pas être recommandé pour les plus de 65 ans, alors même que ce sont les publics âgés qui doivent être prioritairement vaccinés. L'Union européenne vient de demander, face au doute, une inspection de l'usine belge d'AstraZeneca. Le doute s'installe et il n'y a pas pire face à l'incertitude que d'y rajouter une couche d'inquiétude.

Il est essentiel de voir clair dans la stratégie que vous voulez mener. Comme d'autres, ma collègue, Catherine Fonck, plaide de longue date... Si vous émettez des doutes du fait qu'elle est de l'opposition et pour que ce ne soit pas toujours les mêmes experts qui aient votre oreille, je vous invite à entendre aussi Nathan Clumeck, professeur émérite de l'ULB, qui plaide pour qu'on augmente rapidement le taux des

premiers vaccinés en décalant la deuxième dose quelque peu dans le temps. L'Organisation mondiale de la Santé l'a permis en indiquant récemment encore que, dans les cas d'urgence, on peut tirer jusqu'à 42 jours, peut-être au-delà mais elle n'a pas de certitude. Au vu de la situation belge, pourquoi dès lors ne pas décaler cette deuxième dose? Selon une étude australienne récente, je viens de découvrir que nous sommes 72e sur 98 dans notre capacité à savoir gérer la crise. CQFD! Il est essentiel d'accroître rapidement le taux de vaccination. (...)

09.03 **Jean-Marie Dedecker** (ONAFH): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik was niet meer van plan om nog vragen te stellen over het coronadebacle, want het komt altijd op hetzelfde neer. We moeten altijd dezelfde vragen stellen over dezelfde feiten. Voor u kan het misschien stalking zijn, maar de antwoorden die er constant komen, zijn eerder pestgedrag. Vanmorgen ben ik van mening veranderd, want er bestaan nog goede journalisten. In de krant las ik een goede column van een goede journalist.

De column gaat over zijn schoonmoeder, mijnheer de minister. Ik weet dat schoonmoeders niet populair zijn, maar hij heeft een heel populaire schoonmoeder. Sta mij toe een passage voor te lezen: "Mevrouw Huughe is 82. Gisteren was ze jarig, maar wat valt er te vieren zolang ze niet die twee cruciale spuitjes heeft gekregen die haar uitzicht bieden op een betere lente en een warme zomer met haar man, haar dochters, haar kleinzonen en haar niet zo ideale schoonzonen om zich heen?" U hoeft het niet op te schrijven, mijnheer de minister, u zult het artikel straks van mij krijgen.

"Haar leeftijdsgenoten in woon-zorgcentra zijn inmiddels gevaccineerd. Leefde ze in Engeland, dan was ze ook als thuiswonende tachtigplusser allang ingeënt. Hier weet ze niet eens bij benadering wanneer zij aan de beurt komt. Het kan maart zijn, maar net zo goed april of mei. Onze lome overheid haast zich langzaam, alsof het niet op een maandje steekt. Dat doet het wel voor haar, voor mijn schoonmoeder. Een essentiële vrouw telt vanaf nu elke dag." Beter kan ik het niet verwoorden, mijnheer de minister.

09.04 Minister **Frank Vandenbroucke**: Dank u wel.

Laat mij toe eerst iets te zeggen over de vaccinatiecampagne, in antwoord op de getuigenis van de heer Dedecker die, denk ik, inderdaad uit het leven gegrepen is.

Ik denk dat zeer veel mensen wachten en zeer veel mensen onzeker zijn. Dat is zo. Wij kunnen alleen geen valse zekerheid geven. Wij weten op dit moment inderdaad niet wanneer deze dame de twee verlossende spuitjes zal krijgen. U weet het niet, ik weet het niet, wat erger is: zij weet het ook niet. Nee, we weten het niet, omdat we vaccineren op het ritme van de leveringen. Wij laten geen enkel vaccin onbestemd liggen in een diepvriezer. Geen enkel. Alle vaccins die wij krijgen, worden geprogrammeerd om gebruikt te worden

Ik zou willen vragen dat men de ernst van deze organisatie wil inzien. Binnen een tiental dagen beginnen wij een tweede spuit te geven aan zeer veel mensen in woon-zorgcentra. Binnen een tiental dagen zullen we ongeveer evenveel tweede spuiten zetten, als er nieuwe vaccins toekomen volgens de beloften die we hebben gekregen. Dat is een zeer kritisch evenwicht. Als die leveringen dan tegenvallen, moeten we onmiddellijk het geven van de eerste spuiten vertragen. Dat is de realiteit van dergelijke campagne waarin wij inderdaad geen risico's willen nemen met mensen en, bijgevolg, ook geen valse beloften kunnen doen.

Évidemment, cette question tient à celle de la deuxième dose et du timing. Je ne suis pas médecin. Ce n'est pas moi qui décide. Ce n'est pas le gouvernement qui décide de cela. Le gouvernement décide, oui, mais sur la base du consensus, de la majorité des experts consultés et notamment des experts qui sont actifs au sein de la *task force* vaccination. Ceux-là nous disent – et je les crois de bonne foi en tant que médecins et en tant qu'experts –: "Ne vous écartez pas de ce qui a été prévu en ce qui concerne Pfizer, à savoir faire suivre la deuxième dose trois semaines après la première! Ne prenez pas ce risque maintenant!" C'est ce que nous faisons. Évidemment, il y d'autres médecins qui pensent différemment et c'est normal.

Wij volgen wat de meerderheid van de experts ons zegt, in het belang van de volksgezondheid. Om die reden nemen wij niet het risico dat we op een bepaalde dag moeten stoppen met vaccineren omdat de leveringen niet volgen, iets wat nu in een aantal andere landen gebeurt. Wij zitten in de middenmoot, wij horen niet bij diegenen die al het meest gevaccineerd hebben, we horen ook niet bij diegenen die het minst gevaccineerd hebben.

Er is zeer veel onzekerheid die te maken heeft met de houding van het bedrijf AstraZeneca. Ik steun ten volle de Europese Commissie die duidelijkheid vraagt van het bedrijf. Die duidelijkheid moet er komen in ruil

voor de honderden miljoenen aan subsidies, belastinggeld dat gebruikt is om deze productie mogelijk te maken. Men kan begrip hebben voor moeilijkheden bij de productie, maar men kan geen begrip opbrengen voor een volstrekt gebrek aan transparantie. Wij steunen de Europese Commissie daarin, net zoals we de Europese Commissie steunen als zij zeer snel wil komen tot een regeling die zorgt voor transparantie inzake de export van vaccins uit Europa en beheersing en controle van de uitvoer uit Europa van vaccins bedoeld voor de Europese bevolking. Dat is absoluut noodzakelijk.

Het vaccin van AstraZeneca maakt 15 % uit van de leveringen die voor de Europeanen besteld zijn. De Europese Unie heeft drie keer meer vaccins besteld dan er Europeanen zijn. Dat is verstandig en het zorgt ervoor dat de risico's gespreid worden. Ik meen dat we hulde mogen brengen aan mevrouw De Block, de vorige minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, die België resoluut op die Europese trein heeft gezet en die in Europees verband heeft gevochten voor solidariteit en tegen de vrijbuiters. Dat was een goede beslissing.

Dit heeft voor- en nadelen want wij zijn nu ook afhankelijk van AstraZeneca. Gelukkig zijn er ook alternatieven. Deze afhankelijkheid zorgt ervoor dat we vandaag onzekerheid hebben over de omvang van de leveringen en het tijdstip ervan. Ik voeg er meteen aan toe dat er ook nog geen zekerheid is over het nuttige effect van dit vaccin voor 65-plussers, de mensen die ons in deze campagne net zo dierbaar zijn. Hopelijk zullen we wat dat betreft spoedig alle kaarten op tafel krijgen.

Mevrouw Merckx, vaccinatie is inderdaad een publiek goed. Ik heb aan mijn studenten economie talloze keren het voorbeeld van vaccinatie als publiek goed gegeven: de veiligheid van andere mensen is onze veiligheid, de veiligheid van mensen over de hele planeet is de veiligheid van de Europeanen. Dat is absoluut zo.

Dat is ook de reden waarom België steun geeft aan initiatieven, waarvan sommige op vrijwilligheid gebaseerd zijn, bijvoorbeeld in het kader van de Wereldgezondheidsorganisatie, die wil komen tot een, weliswaar vrijwillig, systeem van het delen van intellectuele eigendom en technologieën die te maken hebben met het bestrijden van COVID-19. Wij steunen ook de Europese Commissie en COVAX om initiatieven te nemen waardoor vaccins in de hele wereld ter beschikking kunnen worden gesteld. Minister Meryame Kitir duwt mee aan die kar en heeft overigens al 4 miljoen euro gereserveerd om ook vanuit België iets concreet op tafel te leggen en een duit in het zakje te doen van de internationale solidariteit rond de vaccins. Ik stel voor dat u mevrouw Kitir daar verder over ondervraagt, want zij is daarmee bezig en zij neemt daarin haar verantwoordelijkheid.

De **voorzitster**: Mijnheer de minister, uw spreektijd zit erop.

09.05 Minister **Frank Vandenbroucke**: Ik rond af.

Mevrouw Merckx, deze discussie en de patentendiscussie lossen het probleem waar wij nu voor staan, niet op. Dat probleem is er een van moeilijkheden bij de productie, overoptimisme bij de beloften en misschien overboeking, wat schandalig zou zijn. Het is echter geen discussie over intellectuele eigendom of patenten. Dat is een belangrijke discussie, maar de onmiddellijke brandende kwesties worden daarmee niet opgelost. Nochtans moeten zij worden opgelost en wij zullen ze oplossen.

09.06 **Sofie Merckx** (PVDA-PTB): Mijnheer de minister, vandaag wachten veel mensen op een vaccin: oma's en opa's, onderwijzers, mensen in derdewereldlanden. U zegt dat er wordt gevaccineerd op het ritme van de leveringen, maar eigenlijk vaccineren wij op het ritme van de winsthonger van big pharma. Dat is de realiteit.

Ik ben het dus niet met u eens dat wij het vandaag niet over de patentproblematiek moeten hebben. Mevrouw Rutten, een intelligente vrouw, heeft dat vanmorgen gezegd, omdat zij ziet dat er een limiet moet worden gesteld aan die winsthonger. Als wij uit de pandemie willen geraken, moeten wij nu de patentwetgeving in vraag stellen, want het productieproces is er, de technologie is er. Pfizer heeft een zeer efficiënt vaccin. Dat kan echter niet overal worden geproduceerd omdat Pfizer zijn kennis niet wil delen en winst wil maken. Wij gaan dus verder, in België en elders, om op te komen voor een universele toegang tot het vaccin en van u, een socialist, had ik verwacht dat u daar harder achter zou staan.

09.07 **Maxime Prévot** (cdH): Monsieur le ministre, je vous remercie pour vos réponses. Je vous rejoins totalement lorsque vous soulignez que la décision d'embarquer dans le train européen a été une excellente

décision. Je n'ose d'ailleurs imaginer ce que donnerait aujourd'hui cette course au vaccin s'il n'y avait pas eu cette implication européenne et cette approche harmonisée. Nous aurions peut-être connu des scénarios aussi catastrophiques sur le tarmac de certains aéroports, comme nous avons pu en connaître au début de la crise avec les masques. Oui, c'est une bonne décision. Oui, je pense qu'à travers la gestion de cette crise, et sur le volet du déploiement des moyens colossaux alloués à la relance, l'Union européenne est en train de regagner des galons. Tant mieux pour l'Européen convaincu que je suis.

Je ne vous fais évidemment pas le procès des rythmes de livraison. Il faut être de bon compte. Il n'en demeure pas moins qu'aujourd'hui, vous en êtes vous-même dépendant. N'importe qui, dans cet hémicycle, à votre place, serait dépendant du rythme des livraisons, extérieur à la gestion gouvernementale à proprement parler. (...)

09.08 Jean-Marie Dedecker (ONAFH): Mijnheer de minister, ik heb er alle begrip voor dat men maar kan vaccineren op het ritme van de leveringen en ik heb er ook begrip voor u dat u geen valse beloftes mag doen, maar u geeft al maanden valse hoop.

We mogen er toch op rekenen dat u contracten kunt opstellen en dat die moeten worden nageleefd. Het is dan toch ontzettend gemakkelijk om de schuld af te wentelen op de *big pharma*. Dat getuigt voor een stuk ook van eigen onbekwaamheid. Vorige week stelden we hier vragen over Pfizer, vandaag over AstraZeneca en morgen misschien over Moderna, maar het blijven altijd valse beloftes.

Het is gemakkelijk om te zeggen dat het de schuld van een ander is, maar in de studie van het Lowy Institute staat ons land op de 72ste plaats wat het aanpakken van de coronacrisis betreft. Ik vind het heel ongepast om u dan op de borst te blijven kloppen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

La **présidente**: Ceci clôture notre séance de questions orales.

10 Ordre du jour

10 Agenda

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 27 janvier 2021, vous avez reçu un ordre du jour modifié pour la séance d'aujourd'hui.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 27 januari 2021 hebt u een gewijzigde agenda voor de vergadering van vandaag ontvangen.

Y a-t-il une observation à ce sujet? (*Non*)
Zijn er dienaangaande opmerkingen? (*Nee*)

En conséquence, l'ordre du jour est adopté.
Bijgevolg is de agenda aangenomen.

11 Modification au sein du gouvernement

11 Wijziging binnen de regering

Par lettre du 26 janvier 2021, le premier ministre transmet copie de l'arrêté royal du 24 janvier 2021 intitulé "Modification".

Bij brief van 26 januari 2021 zendt de eerste minister een afschrift over, van het koninklijk besluit van 24 januari 2021 met als opschrift "Wijziging".

12 Demande d'avis du Conseil d'État

12 Verzoek om advies van de Raad van State

Nous traitons maintenant la demande faite par M. De Roover concernant le projet de loi n° 1696.

12.01 Minister **Vincent Van Quickenborne**: Mevrouw de voorzitter, vooraleer over te gaan tot de stemming, wil ik kort toelichting geven bij het wetsontwerp.

Het wetsontwerp werd op 14 december in de Kamer ingediend en de Kamer stemde in met de urgente behandeling. Het gaat onder meer over de invoering van het Europees Openbaar Ministerie, dat op 1 maart 2021 van start moet kunnen gaan.

Ik ben zelf lang genoeg Kamerlid geweest om te weten dat het Parlement bij machte is om, mits de steun van een derde van de leden, het advies te vragen aan de Raad van State. Ik mag echter toch hopen dat de leden die het advies aan de Raad van State vragen, het amendement hebben gelezen. Het amendement in kwestie betreft een antwoord dat de regering geeft op een advies van de Raad van State. De Raad van State stelt dat de wet moet worden aangepast om het koninklijk besluit te kunnen invoeren. Dat is hetgeen wat wij doen met dit amendement. Ik vrees daarom dat het antwoord op de vraag van de oppositie om advies van de Raad van State reeds gekend is.

Mevrouw de voorzitter, gelet op de toegekende urgentie, wil ik u vragen dat u krachtens het Kamerreglement aandringt op een dringend te verstrekken advies van de Raad van State, teneinde de timing te kunnen respecteren. In die zin overhandig ik u nu ook een brief.

La **présidente**: Merci, monsieur le ministre.

Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur la demande d'avis du Conseil d'État. Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich over het verzoek om advies van de Raad van State uitspreken.

*La demande d'avis est appuyée par 54 membres.
De vraag om advies wordt door 54 leden gesteund.*

*En conséquence, la présidente demandera l'avis du Conseil d'État en application de l'article 98.3 du Règlement.
Bijgevolg zal de voorzitter het advies van de Raad van State vragen met toepassing van artikel 98.3 van het Reglement.*

Monsieur le ministre, la consultation du Conseil d'État sera demandée avec une proposition en urgence.

Propositions et projets de loi

Voorstellen en wetsontwerpen

13 Proposition de résolution relative à l'exploitation minière des fonds marins (1687/1-3)

13 Voorstel van resolutie inzake diepzeemijnbouw (1687/1-3)

Proposition déposée par:

Voorstel ingediend door:

Barbara Creemers, Daniel Senesael, Christophe Bombled, Leen Dierick, Jasper Pillen, Kris Verduyckt, Séverine de Laveleye.

Discussion

Bespreking

Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(1687/3)**

De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking (Rgt 85, 4) **(1687/3)**

La discussion est ouverte.

De bespreking is geopend.

13.01 Bert Wollants, rapporteur: Mevrouw de voorzitter, ik heb afgesproken met mevrouw Dierick dat ik het volledige rapport voor mijn rekening neem, al was het maar omdat mevrouw Dierick door de omstandigheden indienster is geworden van het voorstel van resolutie, wat de zaken enigszins compliceert.

Collega's, ik zal eerst even het verloop van de procedure schetsen. Wij zijn voor dit voorstel van resolutie gestart met een voorstel van de PVDA-fractie, ingediend in december 2019. Op basis daarvan heeft de commissie in mei eenparig beslist om hoorzittingen te organiseren. Die hebben vervolgens in juni

plaatsgevonden. In november van vorig jaar hebben dan zes fracties een gezamenlijk voorstel ingediend. Dat is, vreemd genoeg, in januari toegevoegd aan het voorstel dat reeds in behandeling was. Tijdens diezelfde vergadering zijn die twee terug van mekaar losgekoppeld, met als gevolg dat het voorstel van resolutie waarover wij het vandaag hebben, uiteindelijk werd besproken.

In de inleidende uiteenzetting gaf mevrouw Creemers, als hoofdinster, duidelijk aan waarom haar voorstel werd ingediend. Enerzijds, vindt zij dat er zowel moet worden ingezet op circulaire economie als op een koolstofarme samenleving. Anderzijds, bleek tijdens de bespreking van het eerder genoemde voorstel reeds dat er geen draagvlak zou zijn voor het instellen van een moratorium, wat wel de insteek was van het initiële voorstel van de PVDA.

Als gevolg daarvan hebben de verschillende fracties het woord genomen.

De N-VA-fractie wees erop dat een moratorium inderdaad te ver gaat, maar dat het een goede zaak is dat er iets anders in de plaats komt, ook al slaat de slinger in de andere richting door, doordat het zeer vaag geformuleerd is.

*Voorzitter: Valerie Van Peel, ondervoorzitter.
Président: Valerie Van Peel, vice-présidente.*

De heer Senesael van de PS heeft verwezen naar het belang van de oceanen in het hele verhaal. Hij zei ook dat de resolutie, zoals ingediend door de PVDA, achterhaald was en dat het daarom van belang was dat er een tekst kwam die het regeerakkoord zou benadrukken.

De heer Ravyts zei dat hij zich achter de tekst van de voorliggende resolutie zou kunnen scharen, maar hij heeft daarbij ook een aantal bedenkingen geformuleerd. Hij verwees ook naar de verschillende verklaringen die werden gedaan door de minister, belast met de Noordzee.

De heer Bombed heeft aangegeven dat er nood is aan onderwaterexploratie en dat het belangrijk is om dat via wetenschappelijk onderzoek te doen.

Mevrouw Dierick, mede-indienster van het voorstel, heeft aangestipt dat er troeven zijn voor de diepzeemijnbouw, maar dat er ook gevaren zijn en dat het moratorium te ver gaat.

Mevrouw Daems heeft vervolgens aangegeven dat ze blij was dat de meerderheid een resolutie over hetzelfde thema heeft ingediend, maar ze was ontgoocheld over de inhoud. Ze zei dat zij achter haar eigen resolutie zou blijven staan.

Voor Open Vld heeft de heer Pillen een uiteenzetting gehouden, waaruit blijkt dat hij het niet eens is met het moratorium, dat dit niet het voorwerp van de nieuwe resolutie kon zijn en dat het voorzorgsprincipe heel belangrijk is.

Ook de heer Verduyck heeft daar vervolgens verder naar verwezen om aan te geven dat, als men met diepzeemijnbouw doorgaat, er absoluut nood aan duidelijke regels is. Hij twijfelt of het ooit zal komen tot een exploratie van de zeebodem onder die voorwaarden.

Na een korte discussie heeft de commissie hierover gestemd en werd het voorstel aangenomen met 13 stemmen voor en 1 onthouding.

13.02 Séverine de Laveleye (Ecolo-Groen): Madame la présidente, chers collègues, c'est un plaisir de discuter de cette proposition de résolution aujourd'hui en séance plénière, après plusieurs mois de travail en commission sur deux textes, comme cela a été rappelé par le rapporteur.

L'exploitation minière des fonds marins est un sujet relativement peu connu et pourtant d'une grande importance. De quoi parlons-nous ici exactement?

On sait que certains fonds marins sont très riches en minerais et en métaux rares et attirent donc la convoitise de différents groupes industriels. D'ailleurs, deux millions de kilomètres carrés sont déjà sous contrat d'exploration par une demi-douzaine d'industriels dont des industriels belges. En effet, la filiale Global Sea Mineral Resources de l'entreprise DEME parrainée par la Belgique est déjà partie prenante

de l'exploration d'une zone de 76 000 km². Cependant, cette exploration qui sera, peut-être, à terme, une exploitation présente des risques importants en termes de biodiversité et de climat. Les écosystèmes marins sont les plus grands de la planète et rendent des services écosystémiques fondamentaux à notre survie: le stockage du carbone, la production d'oxygène, mais aussi l'habitat pour de nombreuses espèces – et j'en passe.

En juin dernier, des auditions ont été organisées dans le cadre du débat sur cette résolution. Selon les experts, notamment de la Deep Sea Conservation Coalition, l'exploration minière mènerait inévitablement à une perte de biodiversité ainsi qu'à un déséquilibre des écosystèmes. La question n'est pas de savoir s'il y aura des dommages, mais plutôt de connaître la mesure de ces dommages. En effet, notre connaissance des écosystèmes marins est encore très limitée. De ce constat en découle un autre: nous ne savons pas dans quelle mesure l'exploitation minière en eaux profondes peut impacter ces écosystèmes et quelles sont les réactions en chaîne qu'elle pourra déclencher. Parmi les experts que nous avons auditionnés, de nombreux scientifiques inquiets, nous demandent de faire preuve de prudence et tirent la sonnette d'alarme.

La Belgique a un rôle à jouer. En tant que *blue leader* depuis 2019, notre pays a une responsabilité importante dans la protection des océans et de leur biodiversité. Notre pays soutient l'objectif "30x30" qui consiste à faire de 30 % des océans du monde une zone marine protégée d'ici 2030.

Par ailleurs, il existe de nombreux traités et textes internationaux relatifs à la protection de la biodiversité, dont la Belgique est signataire. C'est donc forts de ces constats et de cette base que nous portons aujourd'hui la présente proposition de résolution. Elle rappelle tout d'abord que notre économie doit devenir circulaire pour sortir de l'extractivisme. Nous connaissons les dégâts de cette dernière forme d'économie, tant pour l'environnement que pour les travailleurs. L'extractivisme a déjà causé énormément de dommages, pour une grande part irrémédiables. Aujourd'hui, il ne s'agit pas de les déplacer dans les fonds marins.

Nous entendons souvent l'argument selon lequel la transition écologique va nécessiter des centaines de millions de tonnes de nickel, de cobalt, de cuivre et d'autres minerais rares. Nous savons que la pression est forte. Pour cette raison, il convient de soutenir une société circulaire fondée sur le recyclage et la réutilisation. Je vous renvoie à la citation suivante d'un expert reçu lors de nos auditions: "Ainsi, il est possible de transiter vers une société verte en n'usant pas des ressources naturelles jusqu'à chambouler complètement notre planète déjà bien trop impactée par l'activité humaine."

Cette nécessité étant rappelée, je précise que notre proposition de résolution vise à baliser nettement l'exploration minière en haute mer. Comme notre rapporteur l'a souligné, un autre texte avait été élaboré en vue de demander un moratoire, mais il n'a pu réunir de consensus fort en ce Parlement.

L'accord de gouvernement prévoit que "la recherche scientifique et la collecte de données concernant l'exploitation minière des grands fonds marins seront davantage soutenues. La Belgique veillera, en participant aux réunions internationales, au respect de la législation environnementale et du principe de précaution". Dans ce cadre, notre proposition de résolution demande au gouvernement d'approfondir les recherches scientifiques en vue de protéger les écosystèmes marins. En effet, des données fiables sont utiles, voire nécessaires, à une réglementation cohérente et transparente relative aux activités d'exploitation minière des grands fonds marins. Mieux les connaître nous permettra de mieux les protéger.

Enfin, notre proposition de résolution rappelle au gouvernement la nécessité de respecter la législation environnementale et le principe de précaution afin de préserver la biodiversité de nos écosystèmes marins uniques. Pour rappel, le principe de précaution prévoit que la charge de la preuve incombe aux partisans d'une activité qui pourrait entraîner un impact important et irréversible soit sur la santé soit sur l'environnement. Ce texte comporte donc un appel à la prudence. Lorsque l'on soupçonne des effets graves ou irréversibles d'un produit sur l'environnement ou la santé humaine, il ne faut pas attendre d'en recevoir la certitude scientifique absolue pour intervenir. Il ne faut pas répéter ce que l'on a toujours fait et aboutir à des conséquences désastreuses pour nous et notre environnement. Nous devons protéger la biodiversité des écosystèmes en général, y compris des fonds marins.

Nous nous réjouissons donc d'avoir pu voir ce texte aboutir, avec le soutien de nombreux collègues. Je voudrais terminer en remerciant les collègues qui ont soutenu ce texte. Ils montrent une préoccupation commune très largement partagée dans ce Parlement. Il faut pouvoir le célébrer.

13.03 Kurt Ravyts (VB): Mevrouw de voorzitter, collega's, het is natuurlijk een beetje spijtig dat de

bevoegde minister, de heer Van Quickenborne, alweer verdwenen is. Als deze meerderheid haar resolutie echt belangrijk vindt en als zij de resolutie van mevrouw Daems en collega's wegstemt, had de minister misschien ook aanwezig kunnen zijn. Waar is de tijd dat we hier in een zwoele zomernacht mevrouw Marghem uit haar bed haalden bij een resolutie.

Enkele maanden na de eedaflegging hebben wij samen met de PVDA via mondelinge vragen aan toenmalig bevoegd minister, de heer De Backer, de profilering van België als *Blue Leader* en tegelijkertijd mogelijke facilitator van diepzeemijnbouwcontracten op de agenda geplaatst. Dit was uiteraard vanuit een andere focus en beoordeling dan mevrouw Daems. Vervolgens werd door de PVDA een resolutie ingediend voor een moratorium op diepzeemijnbouw. Tijdens de hoorzitting naar aanleiding van deze resolutie stelde de dienst Marinemilieu van de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu dat een "nota ter evaluatie van de vigerende nationale wetgeving met de bijdrage van de stakeholders aan de beleidscel van de toenmalig bevoegde minister werd bezorgd".

De toenmalig bevoegde minister had trouwens eind 2019 de herziening van de vigerende wetgeving al aangekondigd, naar aanleiding van de door mij aangehaalde mondelinge vraagstelling. Vandaag is die herziene wetgeving er nog steeds niet. Ze werd trouwens ook uitdrukkelijk aangekondigd in de beleidsnota en beleidsbrief van minister Van Quickenborne, vandaag bevoegd. Deze legistische oefening moet vanzelfsprekend samen met de diensten van de minister van Economie gebeuren.

De hoorzitting voedde bij de meerderheid de idee om zelf een resolutie in te dienen, uiteraard na de start van deze regering. Het blijft wel merkwaardig dat in de toelichting van deze voorliggende resolutie van de meerderheidspartijen de noodzaak aan herziene regelgeving wel is opgenomen, maar niet in het verzoekend gedeelte.

Het is in ieder geval wenselijk deze wetgeving nu al te herzien, zonder noodzakelijkerwijs te wachten op het instellen van een internationaal reglementair kader dat overigens nog een tijdje op zich kan laten wachten. De besprekingen met het oog op een redactie van een Mining Code waren vorig jaar immers nog volop aan de gang.

De DEMA Group van de familie Bertrand – goede vrienden van de collega's van PVDA, dat tot de fanclub van deze familie behoort – voerde een aantal tests uit, maar ze hebben hierop een vrijwillige milieueffectenbeoordeling toegepast, een beoordeling die momenteel niet eens is voorgeschreven door onze nationale wetgeving.

Vandaar mijn vraag om toch wat vaart te maken en die wetgeving op een meer urgente wijze aan te pakken. Collega de Laveleye is al verdwenen. Dat is toch een heel merkwaardige praktijk, iets aflezen en daarna onmiddellijk weggaan.

Vlaams Belang pleit voor een verdere ondersteuning van het wetenschappelijk onderzoek en gegevensverzameling op het vlak van diepzeemijnbouw, alsook voor het voortzetten van de onderhandelingen op internationaal niveau. België moet in elk geval pleiten voor het naleven van de milieuwetgeving en van het voorzorgsprincipe.

De vrijwaring van de biodiversiteit en de bestaande marine ecosystemen zijn ook voor ons heel belangrijk. We zullen deze resolutie dus steunen omdat ze – gelukkig maar – uitgaat van de mogelijkheid dat wel degelijk een evenwicht tussen de economische activiteit, in het licht van de toenemende vraag naar bepaalde grondstoffen, en de bescherming van de natuur kan worden bereikt. Evenwicht, wat een mooi woord, vaak zo zoek in deze plenaire vergadering.

Commerciële diepzeemijnbouw kan alleen mits een strikt regelgevingsnetwerk. Mevrouw Daems, er zijn echt wel andere mogelijkheden voor garanties inzake de bescherming van ecosystemen dan een moratorium. Met in uw persbericht te zeggen "Diepzeemijnbouw dient enkel de belangen van enkele multinationals" zullen we er echt niet komen. Uw houding geeft overigens blijk van weinig vertrouwen in innovatie en technologie, die juist een evenwicht mogelijk maken tussen economie en bescherming van de biodiversiteit en de mariene ecosystemen.

We zullen deze resolutie dan ook goedkeuren.

13.04 Christophe Bombled (MR): Madame la présidente, chers collègues, cette proposition de résolution,

cosignée par mon groupe, est parfaitement cohérente avec la volonté du gouvernement de trouver un équilibre entre activités économiques d'une part et protection de l'environnement d'autre part.

Pour mon groupe politique, l'exploration sous-marine n'en est qu'à ses débuts. Il est essentiel de continuer à investir dans la recherche scientifique, de prévoir des moyens à la hauteur des ambitions et de fixer un cadre réglementaire clair.

En effet, l'extraction sous-marine permettra de réduire considérablement les dommages engendrés aujourd'hui par l'extraction terrestre. Nous constatons qu'il existe un mouvement sur le plan international, sous l'égide de l'Autorité internationale des fonds marins, qui souhaite aboutir à l'adoption d'un *mining code* incluant des aspects de droit de l'environnement et visant à garantir une protection de l'environnement.

Le Mouvement réformateur ne soutient pas la piste de l'instauration d'un moratoire, proposé par le groupe PTB, car cette proposition ferme beaucoup de portes et aurait des conséquences néfastes pour notre pays et pour ses scientifiques.

En effet, lors des auditions organisées l'année dernière en commission de l'Énergie et du Climat, plusieurs orateurs ont souligné qu'un moratoire sur l'exploitation minière des fonds marins n'était pas le moyen adéquat de parvenir à une meilleure protection des fonds marins. Notre pays jouant actuellement un rôle moteur dans les négociations internationales, l'adoption d'un tel moratoire aboutirait à se retirer de cette négociation.

Chers collègues, pour ces différentes raisons, mon groupe soutiendra cette proposition de résolution.

13.05 Leen Dierick (CD&V): Mevrouw de voorzitter, collega's, ik moet toegeven dat ik niet veel wist over diepzeemijnbouw. Dankzij de hoorzittingen hebben wij ons niet letterlijk maar figuurlijk kunnen verdiepen in het thema van de diepzeemijnbouw. Tijdens de hoorzittingen hebben wij vernomen dat er niet alleen economische troeven zijn voor de toekomst, zoals het ontginnen van grondstoffen voor duurzame toepassingen. Er is helaas ook gewezen op de potentiële gevaren voor het mariene ecosysteem.

Diepzeemijnbouw is wereldwijd nog altijd in een experimenteel, exploratief stadium. Uit de hoorzittingen bleek ook dat wetenschappers nog altijd in volle ontdekking zijn van de diepzeegebieden. Veel organismen zijn nieuw. Wij weten nog niet wat er allemaal leeft en wij weten evenmin wat met uitsterven is bedreigd. Er moet dus met andere woorden nog heel veel kennis worden verzameld.

Collega's, het is bijgevolg belangrijk dat het wetenschappelijk onderzoek wordt voortgezet. Op die manier komen wij immers meer te weten. Daarom achten wij het heel belangrijk dat België mee aan de tafel blijft zitten, zodat wij onze voortrekkersrol kunnen blijven spelen. Wij willen mee blijven wegen op het beleid. Dat kunnen wij het best door op internationaal niveau aan de tafel te blijven zitten.

Na de hoorzittingen is, zoals door de heer Wollants in het verslag is vermeld, de tekst van de resolutie grondig aangepast aan de opmerkingen en de bijkomende informatie uit de hoorzittingen. Wij vragen heel uitdrukkelijk aan de regering om het fundamenteel wetenschappelijk onderzoek en de dataverzameling met betrekking tot de diepzeemijnbouw te blijven ondersteunen alsook om bij het uitwerken van eventuele exploitatieregels de milieuwetgeving en het voorzorgsprincipe in acht te blijven nemen.

Dankzij de grondige aanpassingen en aanvullingen kunnen wij akkoord gaan om het voorstel van resolutie mee te ondersteunen.

13.06 Greet Daems (PVDA-PTB): Mevrouw de voorzitter, zoals de heer Wollants zopas al aanhaalde, ben ik inderdaad heel blij dat de meerderheid de moeite heeft genomen om zelf een voorstel van resolutie over diepzeemijnbouw in te dienen, weliswaar in reactie op ons voorstel daarover. Het betekent alvast dat de meerderheidspartijen het belang van het onderwerp en de rol die België speelt in de ontwikkeling van commerciële diepzeemijnbouw erkennen. De diepzeemijnbouw is een nieuwe, opkomende industrie die verwoestend zal zijn voor de fragiele ecosystemen van de diepzee en die de diepzeebodem permanent en onherstelbaar zal beschadigen. Dankzij een initiatief van mijn fractie staat het onderwerp vandaag op de agenda.

Op initiatief van de PVDA werd er vlak na de zomer een hoorzitting over diepzeemijnbouw gehouden met internationale experts en wetenschappers die tot de top van hun vakgebied behoren. Kort wil ik even

stilstaan bij de belangrijkste punten die in die hoorzitting naar voren kwamen.

Eerst en vooral, de diepzee bevat een zeer diverse rijkdom aan fauna en flora. Bij elke onderzoeksmissie naar de diepzee worden er nog honderden nieuwe soorten ontdekt. In tegenstelling tot wat vroeger werd gedacht, is de diepzee een heel kwetsbare habitat met zeer unieke en bijzondere levensvormen. Dat toont het belang van bijkomend wetenschappelijk onderzoek aan, want onze huidige kennis van de diepzee is nog maar beperkt.

Aangezien we veel dingen nog niet weten, zijn er ook veel onzekerheden omtrent de impact van diepzeemijnbouw. De eerste indicaties zijn dat diepzeemijnbouw verwoestend zal zijn. De wetenschappers in de hoorzitting waren heel duidelijk: verlies aan biodiversiteit zal onvermijdelijk zijn en de schade aan het ecosysteem zou permanent zijn op menselijke tijdschalen.

Voorstellen van compensaties in geval van diepzeemijnbouw zijn dan ook wetenschappelijk betekenisloos, aldus de sprekers. Als door diepzeemijnbouw nodules of mangaanknollen van de zeebodem geruimd of gemijnd worden, verdwijnt het ecosysteem. Ook zou het jaren tot decennia kunnen duren, vooraleer een deel van de sedimentpluimen, ontstaan door exploitatie, neergedaald is. De conclusie van de hoorzitting was dan ook heel duidelijk: raken aan de oceaانبodem brengt onherstelbare en permanente schade toe aan de ecosystemen van de diepzee. Daarom vragen wij met de PVDA een moratorium op commerciële diepzeemijnbouw. Daaronder begrijpen wij een tijdelijk verbod op de toekenning van commerciële exploitatievergunningen.

Wij staan daar niet alleen in. Twee jaar geleden heeft het Europees Parlement nog opgeroepen tot een verbod op diepzeemijnbouw, tot wetenschappers de milieueffecten en de risico's van verstoring van de unieke diepzee-ecosystemen beter begrijpen. Gelijkaardige oproepen tot een moratorium werden recent ook gedaan door de Deep Sea Conservation Coalition, een coalitie van meer dan zeventig ngo's, waaronder Seas at Risk, Greenpeace International, WWF International en ook de Deep Sea Mining Campaign, een coalitie van ngo's rond de Stille Oceaan. Ook de visserijsector maakt zich zorgen over de impact van diepzeemijnbouw op de visbestanden dan. Het Europees stakeholderforum voor visserij en internationale wateren, de Long Distance Advisory Council, heeft ook een sterke oproep voor een moratorium gepubliceerd.

Collega's, dat de meerderheid nu zelf met een voorstel tot resolutie komt, vond ik initieel heel positief. Zoals ik eerder zei, onderstreept dat het belang van diepzeemijnbouw. Wij zijn dan ook blij dat het onderwerp dankzij ons op de agenda staat. Maar na lectuur van het voorstel van resolutie ben ik toch teleurgesteld over de inhoud, of beter gezegd het gebrek aan inhoud.

Het enige element van inhoud is eigenlijk het verzoek om fundamenteel wetenschappelijk onderzoek te blijven ondersteunen. Dat verzoek was al onderdeel van ons voorstel van resolutie; wij hebben zelf keer op keer het belang van verder fundamenteel wetenschappelijk onderzoek beklemtoond. Ik ben dan ook blij dat de meerderheid dat voorstel heeft overgenomen.

Ook alle experts die wij tijdens de hoorzittingen hebben gehoord, wezen op de onzekerheden en het gebrek aan kennis in verband met de diepzee. Die bepalingen stonden overigens ook al in het regeerakkoord. Dat is dus een belangrijk punt, maar eigenlijk is er voorts weinig nieuws onder de zon.

Het tweede verzoek in de tekst is inhoudsloos. Er wordt gevraagd om bij het uitwerken van eventuele exploitatieregels inzake diepzeemijnbouw de milieuwetgeving en het voorzorgsprincipe in acht te blijven nemen, maar dat is simpelweg een verplichting onder het Europees recht. In de onderhavig voorstel vragen de meerderheidspartijen aan de regering dus niets anders dan om bestaande Europese wetgeving na te leven. Sta mij toe dat toch wel opmerkelijk te vinden.

De meerderheid draait enkel rond de hete brij, want de echte vraag is natuurlijk wat de regering zal doen om het voorzorgsprincipe in acht te nemen. Zal de regering, gezien de onvermijdelijke risico's van diepzeemijnbouw, aanvragen voor commerciële mijnbouw steunen, natuurlijk op voorwaarde dat er bij de exploitatie zo voorzichtig mogelijk aan diepzeemijnbouw wordt gedaan, of zal de regering zo'n aanvraag niet steunen?

In hun tekst schrijven de meerderheidspartijen dat wetenschappers het erover eens zijn dat er anno 2020 nog onvoldoende wetenschappelijke kennis bestaat over de biologische diversiteit van de diepzee, de

impact van de diepzeemijnbouw op het ecosysteem alsook het ecologisch regeneratiepotentieel van de diepzee om gefundeerde exploitatiebeslissingen te nemen. Betekent dat dat de meerderheid ermee akkoord gaat dat er momenteel nog geen sprake kan zijn van commerciële diepzeemijnbouw, mits de strikte toepassing van het voorzorgsprincipe, aangezien er nog onvoldoende kennis bestaat en diepzeemijnbouw volgens de huidige indicaties in hun eigen woorden tot aanzienlijke en onomkeerbare schade aan de ecosystemen kan leiden? Die vraag stelde ik reeds in de commissie, maar ik heb er geen antwoord op gekregen.

De PVDA zal blijven hameren op de strikte toepassing van het voorzorgsprincipe. Er kan voor ons momenteel geen sprake zijn van commerciële diepzeemijnbouw. We vinden het voorstel van resolutie een zwakgebod van de meerderheid om die netelige kwestie te ontwijken. De tekst biedt weinig meerwaarde en helpt ons amper vooruit in de discussie. Om die reden zullen we ons dan ook bij de stemming onthouden.

13.07 Sophie Rohonyi (DéFI): Chers collègues, la présente proposition de résolution vise à préserver et à protéger les écosystèmes marins d'éventuelles exploitations. L'objectif est clair: sauvegarder la faune et la flore, aussi uniques que diverses, que ces zones maritimes abritent. En effet, à l'aune de l'importance capitale des écosystèmes, à l'aune des nombreuses inconnues qui persisteront après les recherches scientifiques, il est juste inconcevable aujourd'hui, en vertu du principe de précaution, de porter atteinte à des environnements à ce point vitaux pour notre planète mais aussi pour les générations futures. Nous savons que l'interconnexion des écosystèmes fait que les modifications réalisées à un niveau ont un impact sur tous les autres. Par conséquent, voulons-nous vraiment modifier la dynamique d'un environnement qui produit entre 50 et 75 % de l'oxygène que nous respirons? Voulons-nous vraiment porter davantage atteinte à un système qui stabilise notre climat?

Le rapport du GIEC en 2019 confirme le rôle de premier plan joué par les océans dans les changements climatiques. Ils jouent le rôle de puits de carbone absorbant une part gigantesque des émissions de gaz à effet de serre. Nous sommes également conscients des conséquences désastreuses que pourrait avoir l'élévation du niveau des mers et des océans sur les populations qui habitent des îles ou des zones côtières.

L'ONU reconnaît elle-même les grands fonds marins comme un patrimoine commun qui doit être traité avec la plus grande prudence. Or, rien ne paraît plus imprudent, finalement, que de permettre l'exploitation des grands fonds marins. Dérégler encore plus qu'il ne l'est déjà un équilibre qui a mis des centaines de milliers d'années à s'établir ne peut être que néfaste et doit tout simplement être proscrit. Les mers et les océans sont déjà frappés par la hausse des températures, la diminution et la redistribution des espèces sous-marines, la destruction des coraux ou encore l'acidification des eaux.

Nous ne pouvons participer, en plus de tout cela, et qui plus est en pleine connaissance de cause, puisque nous avons eu des auditions éclairantes à ce sujet en commission, à la destruction des grands fonds marins. Si la Belgique ambitionne vraiment d'être le *blue leader* en matière de protection des océans, elle doit commencer par cesser de parrainer la filiale de l'entreprise commerciale belge DEME – Global Sea Mineral Resources – qui n'a d'yeux que pour les richesses enfouies dans une zone de l'océan Pacifique qui fait deux fois et demi la taille de la Belgique.

Comme le dénonce notamment Greenpeace, ce parrainage est complètement contradictoire avec l'objectif 30x30 soutenu par notre pays qui vise à faire de 30 % des océans du monde une zone maritime protégée d'ici 2030. Que faisons-nous des autres 70 %? Le rapport de Greenpeace intitulé *In deep water: the emerging threat of deep sea mining* rappelle d'ailleurs que le forage en haute mer constitue un danger pour les écosystèmes maritimes et pour le réchauffement climatique.

Le rapport insiste également sur le fait que l'autorité internationale des fonds marins est incapable de préserver les océans des conséquences de ce forage. Certes, j'entends la demande croissante de matières premières et de minéraux primaires mais il existe d'autres solutions pour satisfaire ces besoins. Nous avons prouvé à maintes reprises que nous pouvions être créatifs lorsque nous faisons face à des défis d'ampleur pour notre avenir. Je regrette donc que la proposition n'exige pas du gouvernement de mettre en place un strict moratoire sur les exploitations minières en haute mer, que ce soit en Belgique ou à l'étranger.

En conclusion, notre groupe votera malgré tout pour cette proposition parce qu'il convient de soutenir toute initiative permettant la préservation et la protection des fonds marins; mais notre soutien à ce texte n'en demeure pas moins un avertissement. Oui, soutenons la recherche scientifique et la collecte de données sur les écosystèmes marins! Oui, mettons un terme aux initiatives, aux partenariats liés à l'exploitation minière!

Mais restons dans le même temps vigilants quant au respect des législations environnementales mais aussi du principe de précaution! Je vous remercie.

13.08 Maxime Prévot (cdH): Madame la présidente, je serai très bref, rassurez-vous, puisque la lecture du texte de la proposition de résolution se suffit à elle-même pour être convaincu à la fois de l'ambition, qui reste marquée dans l'élaboration de ce texte, et du soutien que nous comptons lui apporter.

Mais vu l'importance pour l'avenir de la planète que représentent les océans et leur écosystème, il me semble que quelques mots s'imposaient néanmoins, notamment pour se réjouir de l'adoption de cette résolution, même modeste dans son objet, tant il est important de s'assurer que l'exploitation des grands fonds marins, difficile à éviter à l'échelle planétaire, sera et devra être respectueuse de l'environnement.

C'est un enjeu d'avenir de l'humanité, n'ayons pas peur des mots! C'est la raison pour laquelle nous apporterons notre modeste mais résolu soutien à ce texte.

13.09 Samuel Cogolati (Ecolo-Groen): Madame la présidente, je vous rassure, je serai bref. Mais je souhaite intervenir car je suis très fier du travail accompli par mes collègues et, en particulier, par Mmes Barbara Creemers et Séverine de Laveleye.

Il importe de rappeler que les fonds marins ne sont pas simplement une zone inconnue; c'est une zone qui est protégée par le droit international et le droit de la mer. C'est une zone qui est reconnue comme patrimoine mondial de l'humanité. C'est notamment la raison pour laquelle notre assemblée est appelée à affirmer le rôle majeur que peut jouer notre pays en matière de protection de ces fonds marins contre une tentation de les détruire pour extraire sans cesse plus de ressources, sans cesse plus de matières premières.

Selon moi, la proposition de résolution à l'examen va dans le bon sens. Elle vise à rappeler que ce n'est pas en continuant la course effrénée aux matières premières et à l'extraction que nous réussirons la transition énergétique. Que du contraire, c'est en soutenant l'économie circulaire et les initiatives de recyclage que nous y parviendrons.

Pour terminer, je voudrais rappeler le double appel à la prudence formulé par ce texte: premièrement, l'appel à plus de recherches fondamentales car mieux connaître les fonds marins nous permettra de mieux les protéger; deuxièmement, le principe de précaution qui est solennellement rappelé dans cette résolution.

Il est important d'apporter un soutien maximal à ce texte afin de faire de la Belgique un *blue leader* à part entière. Je vous remercie.

La **présidente**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion est close.
De bespreking is gesloten.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Le vote sur la proposition aura lieu ultérieurement.
De stemming over het voorstel zal later plaatsvinden.

14 Proposition de loi visant à assimiler la procédure relative aux infractions de roulage relevant de l'application de la loi du 24 juin 2013 relative aux sanctions administratives communales (1363/1-3)

14 Wetsvoorstel tot gelijkschakeling van de procedure inzake verkeersovertredingen binnen het toepassingsgebied van de wet van 24 juni 2013 betreffende de gemeentelijke administratieve sancties (1363/1-3)

Proposition déposée par:
Voorstel ingediend door:
Tim Vandenput.

Discussion générale
Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

De rapporteur is de heer Senesael, hij verwijst naar het schriftelijk verslag.

Quelqu'un demande-t-il la parole? (*Non*)
Vraagt iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles
Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion.
(Rgt 85, 4) **(1363/3)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1363/3)**

L'intitulé a été modifié par la commission en "proposition de loi visant à harmoniser la procédure relative aux infractions de roulage relevant de l'application de la loi du 24 juin 2013 relative aux sanctions administratives communales".

Het opschrift werd door de commissie gewijzigd in "wetsvoorstel tot harmonisering van de procedure inzake verkeersovertredingen binnen het toepassingsgebied van de wet van 24 juni 2013 betreffende de gemeentelijke administratieve sancties".

La proposition de loi compte 3 articles.
Het wetsvoorstel telt 3 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 3 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 3 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

15 **Projet de loi portant dispositions diverses en matière d'Economie (1515/1-7)**

15 **Wetsontwerp houdende diverse bepalingen inzake Economie (1515/1-7)**

Discussion générale
Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

15.01 **Reccino Van Lommel**, rapporteur: Mevrouw de voorzitter, voor het oorspronkelijke verslag van de tekst zoals die vorige week in de plenaire vergadering is gekomen, verwijs ik graag naar het schriftelijke verslag. Voor de aanvullende werkzaamheden die gisteren in de commissie Economie verricht zijn, wil ik graag dit mondeling verslag geven.

Gisteren werd door collega Prévot een uiteenzetting gedaan van de 15 amendementen die dienaangaande werden ingediend. De amendementen nr. 1 en nr. 2 gaan over de verlenging van de regeling voor het uitstel van consumentenkredieten en hypothecaire leningen. Verder zijn er nog enkele amendementen die een impact hebben op de wet inzake de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorvoertuigen, en daarnaast zijn er andere amendementen toegevoegd, die vaak het gevolg zijn van adviezen van de Raad

van State en dergelijke.

Collega's, in de algemene bespreking gaf mevrouw Van Bossuyt aan dat de door de plenaire vergadering teruggezonden amendementen allesbehalve onschuldig zijn. Zij kan zeker instemmen met de verlenging van het moratorium, daar de voorwaarden dezelfde blijven. Daarnaast zei zij dat er toch enkele amendementen zijn waar zij vragen bij heeft. Waarom zijn daar geen adviezen over ingewonnen?

Zij had ook bedenkingen bij de manier van werken. Bovendien ging zij in op enkele andere amendementen, bijvoorbeeld amendement nr. 3, dat zegt dat de Koning kan bepalen onder welke voorwaarden verzekeraars kunnen worden vrijgesteld van de verplichting het verzekeringsbewijs aan de verzekeringnemer af te geven. Welke logica schuilt er achter dit amendement?

Zij had het ook over amendement nr. 5 dat past in de strijd tegen de niet-verzekering. Waarom komt deze wetwijziging in dit wetsontwerp? Betekent dit dat de politiediensten tot nu toe geen toegang gehad hebben tot het register, dat reeds bestaat sinds 2002? Zij vroeg dat er toch een advies zou worden ingewonnen bij de Gegevensbeschermingsautoriteit.

De heer Van Lommel zei voorstander te zijn van de amendementen nrs. 1 en 2 betreffende het moratorium of betalingsuitstel voor de consumentenkredieten, maar vond dat de regeling veel te laat komt, vermits het vorige moratorium verstrijkt op 1 februari.

Hij vroeg ook aan de minister of het inderdaad zo is dat banken heel vaak consumenten ontmoedigen om uitstel te vragen. Hij had ook een evaluatie van het eerste moratorium verwacht, alvorens verder te gaan tot een verlenging.

Hij had ook vragen bij het deel over de verzekeringen. Hij zei te begrijpen dat er maximaal wordt ingezet op digitalisering, maar stelde zich vragen voor de toekomst, bijvoorbeeld wat een automobilist moet doen in het geval van een ongeval, wanneer het niet meer verplicht zal zijn voor verzekeringsmaatschappijen om een verzekeringsdocument af te leveren.

De heer D'Amico van de PTB was tevreden met de maatregelen rond het uitstel van de kredieten, maar hij had liever een grotere reikwijdte gezien en ook dat de rente niet hoeft te worden vergoed. Hij begreep het nut van het amendement nr. 3 niet. Bij amendement nr. 5 vond hij dat we ons eerder moeten afvragen waarom mensen hun voertuigen niet kunnen verzekeren. Hij vroeg bovendien ook advies bij de Gegevensbeschermingsautoriteit. Hij vreesde bovendien een impact op de landbouw, de bosbouw en de bouwsector.

De heer Maxime Prévot kon zijn instemming betuigen met de meeste amendementen, die volgens hem objectief gezien van technische aard lijken en niet afwijken van het debat dat we enkele weken daarvoor in de commissie gevoerd hebben.

De minister was van oordeel dat het gaat om fundamentele amendementen, maar ook deels om een aantal technische amendementen die geïnspireerd zijn door een aantal uitwisselingen met de Raad van State.

De heer Patrick Prévot bevestigde de laattijdigheid van de amendementen nrs. 1 en 2 met betrekking tot de moratoria. Hij zei dat dit vooral te wijten is aan de lange onderhandelingen met Febelfin en de Europese Bankautoriteit.

Mevrouw Van Bossuyt zei dat, vermits de regeling voor betalingsuitstel voor de consument wel dringend is, amendementen nrs. 1 en 2 verder behandeld kunnen worden, maar losgekoppeld moeten worden van de rest.

De heer Van Lommel had tot op zekere hoogte ook begrip voor de vertraging die werd veroorzaakt, maar was van mening dat men te laat in actie is geschoten en verwees ook naar de dringende werkzaamheden die vorige week in de commissie plaatsvonden rond het uitstel van de solden.

De partijen die voorstonden tijdens de naamstemming waren Ecolo-Groen, de PS, de MR, CD&V, Open Vld en sp.a. De N-VA, Vlaams Belang en de PVDA hebben zich onthouden.

Mevrouw Van Bossuyt heeft voorafgaand aan de naamstemming een tweede lezing gevraagd. De voorzitter

heeft daarop gerepliceerd dat dit onmogelijk is voor amendementen die zijn doorgestuurd vanuit de plenaire vergadering. Hij verwees daarbij naar een nota van de juridische dienst die uiteindelijk ook aan de commissieleden is bezorgd. Vervolgens heeft mevrouw Van Bossuyt ook de ontvankelijkheid van de amendementen betwist op basis van artikel 90, paragraaf 1, eerste lid van het Kamerreglement.

15.02 **Anneleen Van Bossuyt** (N-VA): Mevrouw de voorzitter, ik dank de heer Van Lommel voor het uitgebreide verslag.

Collega's, gisteren waren we in de commissie voor Economie getuige van een vreemde gang van zaken. Het punt waarover we vandaag zullen stemmen was oorspronkelijk vorige week geagendeerd in de plenaire vergadering maar werd plots van de agenda gehaald. Achteraf werd echter duidelijk waarom dat gebeurde, de meerderheid had een hele reeks amendementen ingediend. De heer Van Lommel beschreef al dat het om drie soorten amendementen ging, eerder technische amendementen, een reeks amendementen inzake het consumenten- en hypothecair krediet en een reeks amendementen inzake de aansprakelijkheidsverzekering voor motorvoertuigen. Er waren dus wel wat amendementen op de inhoud die niets met techniciteit te maken hadden.

De amendementen inzake het consumenten- en hypothecair krediet had men trouwens kunnen voorzien. De mogelijkheid tot uitstel liep tot 31 januari van dit jaar, tot zondag dus, en daar werd een verlenging voor gevraagd. Minister Dermagne stelde dat dit zo laatst mogelijk gebeurde omdat er verschillende adviezen moesten worden ingewonnen. We hebben daar alle begrip voor en we willen die amendementen goedkeuren, zodat de consumenten niet in de problemen geraken.

Bij de amendementen inzake de aansprakelijkheidsverzekering voor motorvoertuigen zagen wij wel een reeks problemen. Het ging specifiek om het amendement waarin gesteld wordt dat bijkomende instanties inzage krijgen in het verzekeringsregister, dat bijhoudt wie er al dan niet verzekerd is. In dit register worden persoonsgegevens verwerkt en er bestaat duidelijke Europese wetgeving inzake het raadplegen van dergelijke data. Hiervoor moet men dus de nodige adviezen inwinnen. Wij hebben in de commissie gesteld dat het belangrijk was dat advies in te winnen aangezien het om de grondrechten van de burgers gaat.

Ik was verbaasd toen ik het antwoord van de minister hoorde. Hij gaf mij gelijk en gaf toe dat zulks inderdaad het geval was. Hij gaf ook aan advies te zullen inwinnen. Niettemin moesten wij gisteren in de commissie eerst over het ontwerp stemmen.

Wij wisten al dat de regering vaak een loopje neemt met het aanpassen van de grondrechten van onze burgers. Wij zien dat nu ook met de coronacrisis. Beslissingen worden genomen op basis van ministeriële besluiten. Een pandemiewet is daarvoor blijkbaar niet nodig.

Hier gaat de regering echter nog een stapje verder. Ze beslist zelfs al zaken, zonder dat de nodige adviezen, die nochtans wettelijk vereist zijn – de regering is zich daarvan ook wel degelijk bewust –, worden ingewonnen. Dat zal achteraf dan wel gebeuren bij de uitvoering via de koninklijke besluiten.

Die verantwoordelijkheid wil onze fractie alvast niet nemen. Daarom hebben wij gisteren in de commissie een constructief voorstel gedaan om de amendementen over het consumentenkrediet los te koppelen van de rest. Op die manier komt immers niemand in de problemen en kunnen wij wetgeving goedkeuren die conform de geldende regels is en niet nodeloos de grondrechten van onze burgers aantast.

De meerderheid had echter geen oren naar ons voorstel. Wij hebben ook geen enkele logische verklaring voor die weigering gekregen. Toen wij daarna een tweede lezing vroegen, werd verwezen naar een nota van de juridische dienst.

Het was dus een heel vreemde gang van zaken. Daarom hebben wij vandaag in de plenaire vergadering een aantal amendementen ingediend die erop neerkomen de reeks amendementen in verband met de aansprakelijkheidsverzekering motorvoertuigen vandaag niet ter stemming te brengen, zodat voor die amendementen de nodige adviezen kunnen worden gevraagd en wij hier wetgeving zullen goedkeuren die wel strookt met de geldende, onder meer Europese wetgeving.

Het is immers belangrijk voor een wetgevende vergadering om wetten goed te keuren die stroken met de geldende wetgeving.

15.03 Patrick Prévot (PS): Madame la présidente, effectivement, ce projet de loi et les amendements proposés ont suscité quelque peu d'animation hier en commission. Je ne reviens pas sur ce qui s'est passé au sein de la commission mais je tiens à revenir sur le fond et les amendements qui nous préoccupent.

Il s'agit d'un projet de loi très important, singulièrement pour mon groupe politique. Il contient des modifications diverses à la loi en matière de politique économique. J'y reviendrai. Pour nous, socialistes, il était avant tout essentiel de pouvoir prolonger le moratoire sur les crédits à la consommation. C'était vraiment une mesure qui nécessitait l'urgence car le premier moratoire se terminera le 31 janvier 2021 et il fallait pouvoir directement voter le principe de ce second moratoire avec un début de celui-ci, le 1er février 2021, pour éviter une période de latence. Cette mesure est extrêmement importante pour nos concitoyens, en particulier tous ceux dont le pouvoir d'achat continue à être impacté par cette crise sanitaire.

Je rappelle les conséquences en cascade qui peuvent être mises en place quand le consommateur ne parvient plus à payer, de manière partielle ou totale, deux mensualités.

Il y a tout d'abord une mise en demeure et si, dans les trente jours, l'emprunteur ne peut pas rembourser la totalité des arriérés et le montant de la mensualité suivante, le prêteur est alors obligé de dénoncer le crédit. Et on arrive ainsi dans les tracas car les conséquences de cette dénonciation sont évidemment graves. Les comptes de l'emprunteur sont bloqués pour tout ce qui est dépassement. Des frais, des pénalités, des intérêts de retard lui sont appliqués, ce qui est évidemment une double peine pour les personnes qui ont déjà du mal à rembourser ce crédit. L'emprunteur est également fiché à la Banque nationale de Belgique. De plus, il est possible, par simple lettre recommandée, de procéder aux cessions de créances consenties. Cela se fait automatiquement. Il suffit d'envoyer une lettre à la caisse de chômage ou à l'employeur. Enfin, il est également possible d'actionner les clauses de réserve de propriété.

Ce sont là toutes des conséquences en cascade avec un vrai risque majeur que la crise corona entraîne dans la spirale du surendettement les personnes les plus vulnérables, les plus fragilisées et celles et ceux qui ont des difficultés financières accentuées par cette crise.

Il était extrêmement important, je dirais même indispensable, avec ce projet de loi, de permettre justement la prolongation de ce moratoire sur les crédits à la consommation. Ceci a dû se faire, le ministre l'a d'ailleurs rappelé en commission, en concertation avec le secteur bancaire, avec Febelfin, tout cela sous la tutelle de l'Autorité bancaire européenne qui impose déjà un cadre très strict. On comprend alors que, compte tenu de tous ces éléments, les discussions aient pris du temps et que ce texte arrive certains diront "tardivement". Moi qui suis quelqu'un de positif, j'aurais tendance à dire "juste à temps" pour permettre la prolongation de ce deuxième moratoire, le premier venant à échéance le 31 janvier 2021.

Pour le reste, ce projet de loi contient diverses dispositions. Il ne faut pas s'étonner de retrouver diverses dispositions relatives à la matière économique. Quelques dispositions concernent le droit à la concurrence, l'information du consommateur sur les services de paiement, le fonctionnement du nouvel Institut des Conseillers fiscaux et des Experts-comptables. Je n'entrerai pas dans tous les détails. Cela a été dit dans le rapport, quinze amendements ont été déposés tantôt techniques, tantôt correctifs, tantôt présentant une vraie plus-value pour les citoyennes et les citoyens.

Je ne comprends pas la malice que certains nous imputent. En effet, nous nous réjouissons de l'impulsion qui est donnée en matière d'assurance RC automobile. Je voudrais rappeler ce dont on parle avec cette assurance RC automobile et justifier l'urgence défendue par le ministre en commission. Le cadre légal, qui est proposé aujourd'hui par ces amendements, est indispensable et même urgent. Pourquoi? Parce qu'il faut évidemment permettre à nos services de police notamment d'avoir accès le plus rapidement possible aux registres qui croisent les données de la DIV et des assureurs. Si on veut mettre en œuvre cette phase pilote, il faut un cadre légal. L'existence de celui-ci prendra effet avec le vote de ces amendements qui répondront à la nécessité et à la volonté de digitalisation de la preuve d'assurance afin de permettre aux services de police de contrôler 24/24 heures, 7/7 jours, la situation d'assurance. Cela nous semble indispensable.

Cette digitalisation dispenserait de requérir à l'avenir le document papier, dont certains ne disposent pas toujours, et pourrait permettre d'effectuer un contrôle optimal 24/7.

Je tiens quand même à rappeler qu'en 2020, il y a eu en moyenne toutes les 90 minutes un accident provoqué par un véhicule en défaut d'assurance. C'est un chiffre très interpellant et, selon moi, il justifie amplement l'urgence et la nécessité de fixer un cadre. En effet, l'objectif à travers ces amendements, est de

mieux pouvoir contrôler à l'avenir si un véhicule est bien assuré ou non, en donnant au service de police la possibilité de vérifier, sans même recourir au contrôle papier, si un véhicule est assuré ou non et uniquement cette information-là.

Cela devrait rassurer les personnes qui se posent des questions. Je vous l'ai dit aussi, je suis très sensible au respect des données privées. Celles qui seront demandées sont celles qui permettent de savoir si le véhicule est bien assuré. Aucune autre donnée ne sera collectée.

Je pense que le ministre a fait preuve d'une très belle ouverture en exprimant de manière très, très claire sa volonté de soumettre à l'Autorité de protection des données toutes les dispositions qui ont, auront ou pourraient avoir un impact sur les données à caractère personnel. Il a même dit dans sa deuxième intervention qu'il était d'accord d'interroger son administration pour compléter cette information.

J'ai quand même l'impression que, par rapport à ce problème, les balises ont été jetées et qu'elles sont suffisantes pour rassurer celles et ceux qui pourraient craindre des manquements ou des problèmes au niveau du RGPD. Ici, il s'agit de données très, très strictes et circonscrites qui seront demandées.

Je ne m'étendrai pas davantage sur ces amendements. Je remercie au passage, les collègues pour la qualité des débats, même si on n'a pas toujours été d'accord. Je remercie également le PTB qui a été très constructif et a soutenu en majorité les amendements et M. Maxime Prévot qui a également soutenu les amendements et compris, peut-être même avant l'explication du jour, l'urgence nécessaire que représentait leur adoption et le pourquoi du vote de ce jour.

15.04 **Reccino Van Lommel** (VB): Mevrouw de voorzitter, zoals eerder gezegd hadden wij met de initiële tekst, zoals die vorige week zou worden voorgelegd aan deze plenaire vergadering, geen probleem, temeer omdat het gaat om een aantal diverse bepalingen die vrij logisch zijn en waaraan een deftig debat is besteed in de commissie.

Vorige week werd op de Conferentie van voorzitters gevraagd om een aantal amendementen van de plenaire vergadering naar de commissie te verzenden, maar op dat moment was natuurlijk niet geweten wat de inhoud ervan was. Die kende blijkbaar niemand.

Sta mij toe te zeggen dat ik vooral teleurgesteld was in de werkwijze, maar ook in het debat gisteren. De heer Prévot zegt wel dat het kwalitatieve debatten waren, maar ik vond ze op een bepaald ogenblik toch weinig elegant.

Wat betreft het uitstel van de consumentenkredieten dat afloopt op 31 januari, wij hebben de wet over dat eerste moratorium goedgekeurd in mei 2020 en we wisten toen al dat die wet zou aflopen op 31 januari 2021. Wij hebben er alle begrip voor dat overleg met de bankensector en de Europese autoriteiten tijd vergt en dat dit een argument is om te zeggen dat we het veel later op de agenda konden plaatsen.

Ik blijf nog altijd de mening toegedaan dat daar te laat aan is begonnen. We wisten allemaal dat COVID-19 nog enige tijd een impact zou hebben op de consument, dus u had dat overleg veel eerder moeten aanvatten. Daarnaast had ik een déjà-vu gevoel wat dat betreft, omdat het de tweede keer in twee weken is dat we in dit Parlement nog snel een verlenging van een en ander moeten stemmen.

De tweede reden waarom ik teleurgesteld was in de werkwijze, is de verdoken wijze waarop een aantal amendementen was toegevoegd. Die argumenten hebben immers een grotere reikwijdte dan men initieel zou denken en zijn volgens ons bovendien minder dringend dan men laat uitschijnen. Een deugdelijk en belangrijk debat is daarvoor noodzakelijk en wij moeten daarvoor de nodige adviezen kunnen vragen.

Het gaat vooral over de nieuwe bepalingen in de wet betreffende de verplichte verzekering inzake de motorvoertuigen. Dat verzekeringsdocumenten niet meer afgeleverd worden, doet bij ons toch behoorlijk wat vragen rijzen, zoals ik in de commissie al duidelijk aangaf. Wij hebben alle begrip voor digitalisering, maar het gaat nu eenmaal om documenten die thuishoren in een wagen. Wat dient er te gebeuren bij een ongeval? Volgens mij gaan er problemen van komen. Vooraleer we nieuwe databanken uitvinden of data op andere plaatsen verzamelen terwijl er al databanken bestaan, denk ik dat we daarover een behoorlijk debat moeten durven te voeren, wat naar mijn mening niet gebeurd is.

Ik heb wel begrip voor een aantal andere bijkomende bepalingen die via amendementen worden ingevoerd

omdat ze uitgaan van adviezen van de Raad van State.

De twee amendementen over de verlenging van het moratorium van de consumentenkredieten hebben wij in de commissie ook gesteund, omdat wij dat noodzakelijk vinden vanuit sociaal oogpunt voor alle getroffenene die inkomstenverlies hebben geleden door heel het coronagebeuren. In mei 2020 en gisteren in de commissie hebben we trouwens een vergelijkbare stempositie ingenomen. Daarom hadden wij ervoor gepleit om die twee amendementen los te koppelen van de rest. Voor die twee amendementen kunnen wij namelijk instemmen met de dringende noodzaak om ze toe te voegen aan het wetsontwerp.

Wie mij kent, weet dat ik altijd op zoek ga naar een evenwicht en dat ik altijd constructief en doordacht te werk ga. Ik wil flexibel zijn waar het kan en ik heb ook begrip voor de moeilijke situatie waarin wij tegenwoordig leven. Ik kan echter alleen maar hopen dat overhaaste stemmingen en besprekingen tot het verleden behoren. Heel vaak is in het Parlement over een nieuwe politieke cultuur gesproken, maar als die politieke cultuur moet inhouden dat wij elke keer wetsontwerpen hoogdringend, zonder deftig debat, moeten behandelen in de commissie, dan pas ik daarvoor. Ik neem het niet dat collega's op zo'n moment tegenover mij durven op te merken dat ik dan maar de verkeerde job heb gekozen. Ik wil ijveren voor kwalitatieve debatten en kwalitatieve wetgeving. Dat moet de reden zijn van ons parlementair werk.

Gelet op de amendementen nrs. 3 en 6 die niet losgekoppeld zijn in de commissie, maar waarbij wij heel wat vragen hebben en waarover naar onze mening veel verder gedebatteerd moet worden, zullen wij ons onthouden bij de stemming over het volledige wetsontwerp. Ik vermeld er wel nadrukkelijk bij dat de amendementen nrs. 1 en 2 voor ons vanzelfsprekend zeer belangrijk en noodzakelijk zijn. Als u die loskoppeling wel had doorgevoerd, dan zouden wij dit wetsontwerp vandaag vanzelfsprekend in zijn volledigheid gesteund hebben.

15.05 **Roberto D'Amico** (PVDA-PTB): Madame la présidente, je ne vais pas revenir sur la méthode de travail de la Vivaldi, ni sur l'article 21, qui concerne l'accessibilité des données relatives à l'assurance. Mon camarade Nabil Boukili le fera juste après.

Mais je tenais tout de même à revenir sur deux points du projet de loi.

Premièrement, en ce qui concerne le report temporaire du remboursement de certains prêts et crédits pour les personnes qui souffrent de la crise, nous estimons que cette mesure va dans le bon sens. Elle est selon nous indispensable au contexte exceptionnel que nous traversons actuellement. C'est une bonne chose, même si évidemment, nous pourrions toujours aller plus loin pour s'assurer de ne laisser personne au bord de la route, pour reprendre les mots du gouvernement.

Mon deuxième point concerne l'article 21, qui instaure l'obligation pour les propriétaires d'engins de chantier, forestiers ou agricoles de moins de 25 km/h et qui sont susceptibles d'utiliser la voie publique, de contracter une assurance RC.

Que constatons-nous ici? Tout d'abord, à la suite de nos questions au ministre Dermagne, nous avons appris qu'aucune étude d'impact n'avait été faite pour évaluer le coût de cette disposition pour des secteurs déjà fragilisés par la crise.

De ce fait, en l'absence d'étude d'impact chiffrée, nous avons déduit que le ministre avait sûrement consulté l'ensemble des acteurs concernés par cette mesure. Ceci nous semblait logique. Nous avons de nouveau interrogé le ministre à ce sujet. Quels secteurs ont-ils été consultés? Le secteur de la construction, le secteur agricole? Non! Le secteur des assurances, selon M. le ministre! Cela signifie que nous avons affaire ici à une disposition qui va renforcer les frais du secteur, qui ne se porte pas spécialement bien. Le ministre, lui, décide de seulement se concerter avec le secteur qui sera le grand gagnant de cette disposition, à savoir les assureurs.

Je m'interroge, car c'est la deuxième disposition du projet de loi qui va dans le sens du secteur des assurances. Qui est vraiment à l'origine de ces mesures? Qu'est-ce qui vous pousse à agir dans l'urgence dans ce domaine? Pourquoi ne pas avoir consulté les secteurs qui vont en pâtir? Je ne vais pas vous mentir: tout cela me semble très opaque.

Ensuite, dans les réponses que vous avez données en commission, il y en a une qui nous a rendus quelque peu perplexes. À la question de savoir quels coûts vos mesures allaient engendrer pour les secteurs

concernés, vous avez répondu: "Pas grand chose! Les propriétaires de ces engins doivent actuellement déjà les assurer pour d'autres motifs. Par conséquent, nous leur imposons simplement une sorte d'assurance complémentaire à celle qui existe déjà." Je vous avoue que cette réponse ne nous a pas convaincus. De fait, nous avons décidé de prendre contact avec certaines fédérations professionnelles, notamment dans le secteur agricole, qui nous ont dit que la nouvelle obligation augmenterait leurs coûts.

Monsieur le ministre, je vous le redemande: pourquoi ne pas avoir fait d'étude d'impact à ce sujet? Pourquoi ne pas évaluer le coût réel de vos mesures pour les secteurs affectés?

15.06 **Maxime Prévot** (cdH): Madame la présidente, chers collègues, parlons peu, mais parlons bien.

S'agissant de la question de fond, soyons de bon compte: il nous apparaît que les mesures proposées vont dans le bon sens. Nous les soutiendrons, puisqu'elles visent à soulager les emprunteurs en difficulté financière, en raison de la crise du covid, en leur permettant un report des charges liées à leurs emprunts. Bien entendu, c'est un objectif auquel nous souscrivons.

Quant à la forme, la méthode employée par la majorité, dans le cas d'espèce, qui consiste à déposer des amendements n'ayant pas été soumis à l'avis du Conseil d'État, ne peut pas susciter l'enthousiasme de l'opposition. Ce ne sera pas une grande surprise. Le procédé nous inspire donc un grand scepticisme. Pour telle ou telle raison, le gouvernement a tardé, avant de se prévaloir de l'urgence pour contourner les règles – au risque de se retrouver ensuite confronté à des difficultés juridiques.

La consultation de l'Autorité de protection des données, notamment pour s'assurer de l'absence d'écueil sur le plan de la protection des données, nous semble constituer une étape logique. Nous pouvons donc y souscrire. Pour autant, notre volonté n'est en rien de retarder l'adoption de ce texte, dont nous partageons les objectifs. Je vous remercie de votre attention.

15.07 **Nabil Boukili** (PVDA-PTB): Madame la présidente, je ne serai pas long car je partage les propos tenus par mon camarade Roberto D'Amico. Cependant, je souhaite intervenir au sujet de la méthode et des différents amendements qui ont été déposés par le gouvernement.

Pour ce qui concerne la méthode, on nous a dit que ces amendements avaient une portée technique. C'est effectivement le cas pour certains d'entre eux. D'autres sont toutefois tout sauf techniques et demandent un débat parlementaire. Je pense notamment à l'amendement n° 5 qui vise à créer l'article 21 qui donne accès au registre des assurances à la police.

Ce texte regroupe différentes mesures que nous soutenons. Il en va, par exemple, de la mesure visant à prolonger le moratoire sur les crédits à la consommation. Ce n'est bien entendu pas le PTB qui va retarder le vote de cette mesure. On peut imaginer la catastrophe sociale que pourrait provoquer la non-prolongation de ce moratoire.

Comme l'a signalé le collègue Prévot, le PTB a été constructif lors des débats. En revanche, cela n'a pas été le cas du gouvernement. En effet, il a déposé des amendements, notamment l'amendement n° 5 qui vise à donner l'accès au registre des assurances à la police, comme je viens de le dire. Or, cet amendement figure déjà dans la loi belge et dans le règlement général européen sur la protection des données (RGPD). Il faut donc que cet amendement soit soumis à l'Autorité de protection des données pour avis parce qu'il traite des données personnelles et privées.

En la matière, la méthode du gouvernement a manqué de transparence et d'honnêteté. En effet, ces amendements ne sont pas que techniques; ils apportent une plus-value. De plus, il met au Parlement le couteau sous la gorge en associant l'amendement dont question à un texte relatif à une urgence sociale qu'il n'est pas possible de ne pas voter aujourd'hui. Il s'agit d'une méthode qui porte atteinte à la démocratie et au travail parlementaire, ce qui est déplorable.

C'est la raison pour laquelle nous avons déposé un amendement visant à supprimer l'article 21 afin de pouvoir mener un débat serein et voter le texte qui vise à prolonger le moratoire sur les crédits à la consommation. Il s'agit là d'une urgence sociale, alors qu'il n'y a aucune urgence pour l'article 21 puisque le RGPD et la loi belge imposent au gouvernement de demander l'avis de l'Autorité de protection des données.

Je ne comprends pas que le gouvernement puisse passer au-dessus de nos textes de loi. J'appelle donc les

collègues, les membres du gouvernement et les membres du Parlement, à voter pour l'amendement du PTB qui vise à supprimer cet article 21 car il n'y a aucune urgence et aucun lien entre les deux mesures. Cette méthode porte atteinte au travail parlementaire et est inacceptable pour mon groupe. Je vous remercie.

La **présidente**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles ***Bespreking van de artikelen***

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(1515/6)**
Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1515/6)**

Le projet de loi compte 35 articles.
Het wetsontwerp telt 35 artikelen.

* * * * *

Amendements déposés:

Ingediende amendements:

Art. 19

- 17 – Anneleen Van Bossuyt (1515/7)

Art. 20

- 18 – Anneleen Van Bossuyt (1515/7)

Art. 21

- 16 – Nabil Boukili cs (1515/7)
- 19 – Anneleen Van Bossuyt (1515/7)

Art. 22

- 20 – Anneleen Van Bossuyt (1515/7)

* * * * *

Conclusion de la discussion des articles:

Besluit van de artikelsgewijze bespreking:

Réservés: les amendements et les articles 19, 20, 21 et 22.

Aangehouden: de amendementen en de artikelen 19, 20, 21 et 22.

Adoptés article par article: les articles 1 à 18 et 23 à 35.

Artikel per artikel aangenomen: de artikelen 1 tot 18 en 23 tot 35.

* * * * *

La discussion des articles est close. Le vote sur les amendements et articles réservés ainsi que sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over de aangehouden amendementen, de aangehouden artikelen en over het geheel zal later plaatsvinden.

16 **Projet de loi portant diverses modifications au Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe, au Code des droits de succession, au Code des droits et taxes divers et à la loi hypothécaire du 16 décembre 1851, ainsi qu'au Code du recouvrement amiable et forcé des créances fiscales et non fiscales (1673/1-6)**

16 **Wetsontwerp houdende diverse wijzigingen aan het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten, aan het Wetboek der successierechten, aan het Wetboek diverse rechten en taksen en aan de hypotheekwet van 16 december 1851, alsook aan het Wetboek van de minnelijke en gedwongen invordering van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen (1673/1-6)**

Discussion générale

Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

De rapporteur is de heer Vanbesien, hij verwijst naar het schriftelijk verslag.

Quelqu'un demande-t-il la parole? (*Non*)
Vraagt iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion.
(Rgt 85, 4) (1673/6)

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) (1673/6)

Le projet de loi compte 35 articles.
Het wetsontwerp telt 35 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

*Les articles 1 à 35 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 35 worden artikel per artikel aangenomen.*

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

17 Comité permanent de contrôle des services de renseignements et de sécurité – Nomination du premier suppléant d'un membre francophone – Candidatures introduites 17 Vast Comité van Toezicht op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten – Benoeming van de eerste plaatsvervanger van een Franstalig lid – Ingediende kandidaturen

Conformément à la décision de la séance plénière du 10 décembre 2021, un appel aux candidats a été publié au *Moniteur belge* du 18 décembre 2020 pour le mandat de premier suppléant d'un membre francophone du Comité permanent de contrôle des services de renseignements et de sécurité.
Overeenkomstig de beslissing van de plenaire vergadering van 10 december 2020 werd in het *Belgisch Staatsblad* van 18 december 2020 een oproep tot kandidaten bekendgemaakt voor het mandaat van eerste plaatsvervanger van een Franstalig lid van het Vast Comité van Toezicht op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten.

Les candidatures suivantes ont été introduites dans le délai prescrit:

- M. David Stans, attaché à la province de Liège; maître de conférence à l'Université de Liège
- M. Thierry Wertz, conseiller près la cour d'appel de Bruxelles.

De volgende kandidaturen werden binnen de voorgeschreven termijn ingediend:

- de heer David Stans, attaché bij de provincie Luik; *maître de conférence* aan de universiteit van Luik
- de heer Thierry Wertz, raadsheer in het hof van beroep van Brussel.

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 27 janvier 2021, je vous propose de déclarer irrecevable la candidature de M. David Stans et de transmettre le curriculum vitae de M. Thierry Wertz aux groupes politiques. La commission spéciale d'accompagnement parlementaire du Comité permanent P et du Comité permanent R procédera à l'audition de M. Thierry Wertz dès que ce dernier sera en possession de la prolongation de son habilitation de sécurité.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 27 januari 2021 stel ik u voor de kandidatuur van de heer David Stans onontvankelijk te verklaren en het curriculum vitae van de heer Thierry

Wertz aan de politieke fracties te versturen. Zodra de heer Thierry Wertz over de verlenging van zijn veiligheidsmachtiging beschikt, zal hij door de bijzondere commissie belast met de parlementaire begeleiding van het Vast Comité P en het Vast Comité I worden gehoord.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus wordt besloten.

18 Commissions de nomination pour le notariat – Renouvellement de la moitié des mandats – Appel aux candidats

18 Benoemingscommissies voor het notariaat – Hernieuwing van de helft van de mandaten – Oproep tot kandidaten

Conformément à la décision de la séance plénière du 3 décembre 2020, un appel aux candidats a été publié au *Moniteur belge* du 14 décembre 2020 pour le renouvellement de la moitié des mandats des membres non-notaires des Commissions de nomination pour le notariat.

Overeenkomstig de beslissing van de plenaire vergadering van 3 december 2020 werd in het *Belgisch Staatsblad* van 14 december 2020 een oproep tot kandidaten voor de hernieuwing van de helft van de mandaten van niet-notarissen leden van de Benoemingscommissies voor het notariaat bekendgemaakt.

Les mandats suivants doivent être renouvelés:

Membres effectifs:

- deux professeurs/chargés de cours de droit (1 F + 1 N)

- deux membres externes (1 F + 1 N)

Membres suppléants:

- deux magistrats (1 F + 1 N)

- deux membres externes (1 F + 1 N).

De volgende mandaten dienen te worden hernieuwd:

Werkende leden:

- twee hoogleraren/docenten in de rechten (1 N + 1 F)

- twee externe leden (1 N + 1 F)

Plaatsvervangende leden:

- twee magistraten (1 N + 1 F)

- twee externe leden (1 N + 1 F).

Les candidatures suivantes ont été introduites dans le délai prescrit:

Membres effectifs:

Candidats francophones

Professeur/chargé de cours de droit

- M. Damien Jans, chargé de cours à l'UCLouvain

Membres externes

- Mme Catherine Halluent, avocate au barreau du Brabant wallon

- M. Axel Kittel, juge près le tribunal de première instance d'Eupen

- Mme Stéphanie Mees, première auditrice près le Conseil supérieur de la Justice

Candidats néerlandophones

Professeur/chargé de cours de droit

- M. Tim Wuyts, professeur à l'Université de Hasselt

Membres externes

- Mme Ilse Cardoen, juge de paix du Canton Ninove

- M. Bernard Derveaux, avocat au barreau de Bruxelles

- M. Filip Hellemans, chef d'équipe chez SBB Accountants & Adviseurs

Membres suppléants:

Candidats néerlandophones

Professeur/chargé de cours de droit

- M. Bart Van Den Bergh, conseiller près la cour d'appel d'Anvers

Membres externes

- M. Bernard Derveaux, avocat au barreau de Bruxelles

- M. Filip Hellemans, chef d'équipe chez SBB Accountants & Adviseurs.

De volgende kandidaturen werden binnen de voorgeschreven termijn ingediend:

Werkende leden:

Franstalige kandidaten

Hoogleraar/docent in de rechten

- de heer Damien Jans, hoogleraar aan de UCLouvain

Externe leden

- mevrouw Catherine Halluent, advocaat aan de balie van Waals-Brabant

- de heer Axel Kittel, rechter bij de rechtbank van eerste aanleg te Eupen

- mevrouw Stéphanie Mees, eerste auditeur bij de Hoge Raad voor de Justitie

Nederlandstalige kandidaten

Hoogleraar/docent in de rechten

- de heer Tim Wuyts, docent aan de Universiteit Hasselt

Externe leden

- mevrouw Ilse Cardoen, vrederechter Kanton Ninove

- de heer Bernard Derveaux, advocaat aan de balie van Brussel

- de heer Filip Hellemans, teamleider bij SBB Accountants & Adviseurs

Plaatsvervangende leden:

Nederlandstalige kandidaten

Hoogleraar/docent in de rechten

- de heer Bart Van Den Bergh, raadsheer in het hof van beroep te Antwerpen

Externe leden

- de heer Bernard Derveaux, advocaat aan de balie van Brussel

- de heer Filip Hellemans, teamleider bij *SBB Accountants & Adviseurs*.

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 27 janvier 2021, je vous propose de déclarer irrecevable la candidature de Mme Ilse Cardoen et de publier au *Moniteur belge* un nouvel appel aux candidats pour les mandats de membre suppléant francophone (catégories "magistrat" et "membre externe") des Commissions de nomination pour le notariat.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 27 januari 2021 stel ik voor de kandidatuur van mevrouw Ilse Cardoen onontvankelijk te verklaren en een nieuwe oproep tot kandidaten in het *Belgisch Staatsblad* bekend te maken voor de mandaten van Franstalig plaatsvervangend lid (categorieën "magistraat" en "extern lid") van de Benoemingscommissies voor het notariaat.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus wordt besloten.

19 **Prise en considération de propositions**

19 **Inoverwegingneming van voorstellen**

Vous avez pris connaissance dans l'ordre du jour qui vous a été distribué de la liste des propositions dont la prise en considération est demandée.

In de laatst rondgedeelde agenda komt een lijst van voorstellen voor waarvan de inoverwegingneming is gevraagd.

S'il n'y a pas d'observations à ce sujet, je considère la prise en considération de ces propositions comme acquise. Je renvoie les propositions aux commissions compétentes conformément au Règlement.

Indien er geen bezwaar is, beschouw ik de inoverwegingneming van deze voorstellen als aangenomen. Overeenkomstig het Reglement worden die voorstellen naar de bevoegde commissies verzonden.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus wordt besloten.

Collega's, we gaan vijf minuten schorsen om de stemcomputers voor te bereiden voor de naamstemmingen.

La séance est suspendue.
De vergadering is geschorst.

*La séance est suspendue à 17 h 43.
De vergadering wordt geschorst om 17.43 uur.*

*La séance est reprise à 17 h 50.
De vergadering wordt hervat om 17.50 uur.*

La séance est reprise.
De vergadering is hervat.

*Président: Eliane Tillieux, présidente.
Voorzitter: Eliane Tillieux, voorzitster.*

Votes nominatifs

Naamstemmingen

20 Motions déposées en conclusion des interpellations de

- Mme Barbara Pas sur "Le projet de déployer des agents francophones à l'aéroport de Zaventem" (n° 76)

- Mme Sigrid Goethals sur "La francisation de la police aéroportuaire de Zaventem" (n° 79)

20 Moties ingediend tot besluit van de interpellaties van

- mevrouw Barbara Pas over "Het voornemen om Franstalige agenten in te zetten op de luchthaven van Zaventem" (nr. 76)

- mevrouw Sigrid Goethals over "De verfransing van de luchthavenpolitie in Zaventem" (nr. 79)

Ces interpellations ont été développées en réunion publique de la commission de l'Intérieur, de la Sécurité, de la Migration et des Matières Administratives du 20 janvier 2021.

De interpellaties werden gehouden in de openbare vergadering van de commissie voor Binnenlandse Zaken, Veiligheid, Migratie en Bestuurszaken van 20 januari 2021.

Deux motions ont été déposées (MOT n° 76/1):

- une motion de recommandation a été déposée par Mme Barbara Pas;
- une motion pure et simple a été déposée par M. Franky Demon.

Twee moties werden ingediend (MOT nr. 76/1):

- een motie van aanbeveling werd ingediend door mevrouw Barbara Pas;
- een eenvoudige motie werd ingediend door de heer Franky Demon.

La motion pure et simple ayant la priorité de droit, je mets cette motion aux voix.

Daar de eenvoudige motie van rechtswege voorrang heeft, breng ik die motie in stemming.

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote?

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring?

20.01 Wouter Vermeersch (VB): Mevrouw de voorzitster, ik had begrepen dat mevrouw Bury een stemverklaring zou afleggen. Mevrouw Bury is onderweg, ik heb haar net gecontacteerd.

La **présidente**: Début du vote / Begin van de stemming.

Fin du vote / Einde van de stemming.

Résultat du vote / Uitslag van de stemming.

(Stemming/vote 1)

Ja	82	Oui
Nee	44	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	126	Total

La motion pure et simple est adoptée. Par conséquent, la motion de recommandation est caduque. De eenvoudige motie is aangenomen. Bijgevolg vervalt de motie van aanbeveling.

(Mme Nadia Mosufo a voté comme son groupe pour les votes n°s 1, 2 et 3)

(Mme Florence Reuter a voté comme son groupe pour tous les votes)

(M. Roberto D'Amico a voté comme son groupe)

21 Motions déposées en conclusion de l'interpellation de Mme Annick Ponthier sur "Le traité d'extradition avec la Chine et sa ratification" (n° 87)

21 Moties ingediend tot besluit van de interpellatie van mevrouw Annick Ponthier over "Het uitleveringsverdrag met China en de ratificatie ervan" (nr. 87)

Cette interpellation a été développée en séance plénière du 21 janvier 2021.

De interpellatie werden gehouden in de plenaire vergadering van 21 januari 2021.

Deux motions ont été déposées:

- une motion de recommandation a été déposée par Mme Annick Ponthier;
- une motion pure et simple a été déposée par Mme Maggie De Block, MM. Ahmed Laaouej, Benoît Piedboeuf, Gilles Vanden Burre, Servais Verherstraeten et Mme Melissa Depraetere.

Twee moties werden ingediend:

- een motie van aanbeveling werd ingediend door mevrouw Annick Ponthier;
- een eenvoudige motie werd ingediend door mevrouw Maggie De Block, de heren Ahmed Laaouej, Benoît Piedboeuf, Gilles Vanden Burre, Servais Verherstraeten en mevrouw Melissa Depraetere.

La motion pure et simple ayant la priorité de droit, je mets cette motion aux voix.

Daar de eenvoudige motie van rechtswege voorrang heeft, breng ik die motie in stemming.

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote?

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring?

21.01 **Annick Ponthier** (VB): Mevrouw de voorzitter, collega's, vorige week scheen er een kink in de kabel van de Vivaldiregering in verband met de urgentie voor de komende stemming. Ze is in ieder geval wel urgent voor de personen die de gevolgen zullen dragen van de houding van België overigens op aandringen van de Volksrepubliek China, dat dat overigens wereldwijd doet om slechts één doel te behalen, namelijk de greep op politieke dissidenten te vergroten en de interpretatieve manier van het hanteren van het internationaal recht door China te legitimeren. Collega's, dat is nu net de bedoeling van het autoritaire, communistische regime.

De regering gaat mee in die logica om God weet welke reden. De regering met groenen en socialisten, die altijd de mond vol hebben van respect voor mensenrechten en respect voor democratie, kijkt weg, als het communistische regime een repressiebeleid ten opzichte van minderheden voert. Zij kijkt weg als het gaat over de rechten van Oeigoeren, de rechten van Tibetanen, de rechten van aanhangers van Falun Gong, die vaak de gevolgen dragen van onder andere de gedwongen orgaanextracties. Zij kijkt weg, als het gaat over toepassing van de Nationale Veiligheidswet voor Hongkong die vorig jaar werd goedgekeurd door het Chinese Volkscongres en die de democratie in Hongkong ernstig fnuikt.

De regering kijkt dus ook weg wanneer China zijn nationale en internationale verplichtingen flagrant met voeten treedt. Wij willen niet wegstappen, collega's, en wij staan daarin gelukkig niet alleen. Ook de voorzitter van de Delegatie voor de betrekkingen met de Volksrepubliek China van het Europees Parlement vraagt dat het uitleveringsverdrag wordt herbekeken, zoniet opgeschort.

De regering kan nog zoveel schermen met de ingebouwde beveiligingsclausules en garanties, ieder zinnig

mens weet gewoon dat China elke voorwaarde ter zake zal interpreteren naar eigen goeddunken en desnoods met een drogreden toch zijn doel zal proberen te bereiken. Het Chinese regime kent heus wel alle achterpoortjes ter zake, maak u daarover geen illusies. De controlemogelijkheden voor de Belgische regering na de uitlevering zijn overigens nihil. U hebt dus geen enkele tool in handen om te waken over de correcte gang van zaken.

Daarom, mevrouw de voorzitter, leggen wij een motie van aanbeveling neer waarin wij vragen om de naïviteit te stoppen en onze verhouding met China fundamenteel en strategisch te herzien. Wij vragen dus om het uitleveringsverdrag met China op te schorten of stop te zetten.

21.02 Nabil Boukili (PVDA-PTB): Madame la présidente, je voudrais juste signaler que M. D'Amico n'a pas réussi à se connecter. Il faut indiquer dans le PV qu'il ne pourra pas voter. Pour l'ensemble des textes, il votera donc comme le groupe.

La **présidente**: Il doit faire des efforts pour se connecter. C'est la règle.

21.03 Nabil Boukili (PVDA-PTB): Madame la présidente, il voulait se connecter et c'est fermé pour le vote.

La **présidente**: On me signale que cela ne doit normalement pas arriver. Les services m'indiquent qu'il est toujours possible de se connecter en cours de vote. C'est même résolument recommandé.

21.04 Nabil Boukili (PVDA-PTB): Je vais donc lui demander de poursuivre ses efforts.

La **présidente**: Début du vote / Begin van de stemming.

Fin du vote / Einde van de stemming.

Résultat du vote / Uitslag van de stemming.

(Stemming/vote 2)

Ja	107	Oui
Nee	31	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	138	Total

La motion pure et simple est adoptée. Par conséquent, la motion de recommandation est caduque. De eenvoudige motie is aangenomen. Bijgevolg vervalt de motie van aanbeveling.

(M. Philippe Goffin a voté comme son groupe)

22 Proposition de résolution relative à l'exploitation minière des fonds marins (1687/3)

22 Voorstel van resolutie inzake diepzeemijnbouw (1687/3)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 3)

Ja	130	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	11	Abstentions
Totaal	141	Total

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de résolution. Il en sera donné connaissance au gouvernement. **(1687/4)**

Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel van resolutie aan. Het zal ter kennis van de regering worden gebracht. **(1687/4)**

Raison d'abstention? *(Non)*

Reden van onthouding? (*Nee*)

(*Mme Nathalie Gilson a voté comme son groupe*)

23 Proposition de loi visant à harmoniser la procédure relative aux infractions de roulage relevant de l'application de la loi du 24 juin 2013 relative aux sanctions administratives communales (nouvel intitulé) (1363/3)

23 Wetsvoorstel tot harmonisering van de procedure inzake verkeersovertredingen binnen het toepassingsgebied van de wet van 24 juni 2013 betreffende de gemeentelijke administratieve sancties (nieuw opschrift) (1363/3)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(*Stemming/vote 4*)

Ja	127	Oui
Nee	13	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	140	Total

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de loi. Elle sera soumise en tant que projet de loi à la sanction royale. **(1363/4)**

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsvoorstel aan. Het zal als wetsontwerp aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(1363/4)**

(*M. Philippe Goffin a voté comme son groupe*)

(*Mevrouw Nawal Farih heeft zoals haar fractie gestemd*)

24 Aangehouden amendementen en artikelen van het wetsontwerp houdende diverse bepalingen inzake Economie (1515/1-7)

24 Amendements et articles réservés du projet de loi portant dispositions diverses en matière d'Economie (1515/1-7)

Stemming over amendement nr. 17 van Anneleen Van Bossuyt tot weglating van artikel 19. **(1515/7)**

Vote sur l'amendement n° 17 de Anneleen Van Bossuyt tendant à supprimer l'article 19. **(1515/7)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(*Stemming/vote 5*)

Ja	59	Oui
Nee	83	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	142	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 19 aangenomen.

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 19 est adopté.

Stemming over amendement nr. 18 van Anneleen Van Bossuyt tot weglating van artikel 20. **(1515/7)**

Vote sur l'amendement n° 18 de Anneleen Van Bossuyt tendant à supprimer l'article 20. **(1515/7)**

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (*Ja*)

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (*Oui*)

(Stemming/vote 5)

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 20 aangenomen.
En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 20 est adopté.

Stemming over amendement nr. 16 van Nabil Boukili cs tot weglating van artikel 21. **(1515/7)**
Vote sur l'amendement n° 16 de Nabil Boukili cs tendant à supprimer l'article 21. **(1515/7)**

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? *(Ja)*
Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? *(Oui)*

(Stemming/vote 5)

Bijgevolg is het amendement verworpen.
En conséquence, l'amendement est rejeté.

Stemming over amendement nr. 19 van Anneleen Van Bossuyt tot weglating van artikel 21. **(1515/7)**
Vote sur l'amendement n° 19 de Anneleen Van Bossuyt tendant à supprimer l'article 21. **(1515/7)**

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? *(Ja)*
Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? *(Oui)*

(Stemming/vote 5)

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 21 aangenomen.
En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 21 est adopté.

Stemming over amendement nr. 20 van Anneleen Van Bossuyt tot weglating van artikel 22. **(1515/7)**
Vote sur l'amendement n° 20 de Anneleen Van Bossuyt tendant à supprimer l'article 22. **(1515/7)**

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? *(Ja)*
Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? *(Oui)*

(Stemming/vote 5)

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 22 aangenomen.
En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 22 est adopté.

25 Geheel van het wetsontwerp houdende diverse bepalingen inzake Economie (1515/6)
25 Ensemble du projet de loi portant dispositions diverses en matière d'Economie (1515/6)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 6)

Ja	91	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	53	Abstentions
Totaal	144	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(1515/8)**

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. **(1515/8)**

Raison d'abstention? *(Non)*
Reden van onthouding? *(Nee)*

26 Wetsontwerp houdende diverse wijzigingen aan het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten, aan het Wetboek der successierechten, aan het Wetboek diverse rechten en taksen en aan de hypotheekwet van 16 december 1851, alsook aan het Wetboek van de minnelijke en gedwongen invordering van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen (1673/6)

26 Projet de loi portant diverses modifications au Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe, au Code des droits de succession, au Code des droits et taxes divers et à la loi hypothécaire du 16 décembre 1851, ainsi qu'au Code du recouvrement amiable et forcé des créances fiscales et non fiscales (1673/6)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 7)

Ja	141	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	141	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(1673/7)**

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. **(1673/7)**

27 Adoption de l'ordre du jour

27 Goedkeuring van de agenda

Nous devons procéder à l'approbation de l'ordre du jour de la séance de la semaine prochaine.

Wij moeten overgaan tot de goedkeuring van de agenda voor de vergadering van volgende week.

Pas d'observation? (*Non*) L'ordre du jour est approuvé.

Geen bezwaar? (*Nee*) De agenda is goedgekeurd.

La séance est levée. Prochaine séance le jeudi 4 février 2021 à 14 h 15.

De vergadering wordt gesloten. Volgende vergadering donderdag 4 februari 2021 om 14.15 uur.

La séance est levée à 18 h 11.

De vergadering wordt gesloten om 18.11 uur.

L'annexe est reprise dans une brochure séparée, portant le numéro CRIV 55 PLEN 085 annexe.

De bijlage is opgenomen in een aparte brochure met nummer CRIV 55 PLEN 085 bijlage.

DETAIL DES VOTES NOMINATIFS

DETAIL VAN DE NAAMSTEMMINGEN

Vote nominatif - Naamstemming: 001

Oui	082	Ja
-----	-----	----

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Bombled Christophe, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cornet Cécile, Creemers Barbara, Dallemagne Georges, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Smet François, De Vriendt Wouter, Defossé Guillaume, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Flahaut André, Fonck Catherine, Gabriels Katja, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hugon Claire, Jadin Katrin, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedele, Mathei Steven, Matz Vanessa, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pivin Philippe, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Rohonyi Sophie, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Non	044	Nee
-----	-----	-----

Anseeuw Björn, Boukili Nabil, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Creyelman Steven, D'Haese Christoph, Daems Greet, De Roover Peter, De Spiegeleer Pieter, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Donné Joy, Francken Theo, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Hedeboom Raoul, Houtmeyers Katrien, Loones Sander, Mertens Peter, Pas Barbara, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donck Wim, Van Grieken Tom, Van Hees Marco, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wollants Bert

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 002

Oui	107	Ja
-----	-----	----

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquelaire Daniel, Bayet Hugues, Bombled Christophe, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Cornet Cécile, Creemers Barbara, D'Haese Christoph, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Roover Peter, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Wit Sophie, Defossé Guillaume, Demon Franky, Depoortere Kathleen, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Donné Joy, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Freilich Michael, Gabriels Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Goethals Sigrid, Hanus Mélissa, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Ingels Yngvild, Jadin Katrin, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedele, Loones Sander, Marghem Marie-Christine, Mathei Steven, Matz Vanessa, Metsu Koen, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pivin Philippe, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Safai Darya, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Van Bossuyt Anneleen, Van

Oui	127	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Cogolati Samuel, Cornet Cécile, Creemers Barbara, Creyelman Steven, D'Haese Christoph, Dallemagne Georges, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Roover Peter, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Wouter, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Defossé Guillaume, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dewulf Nathalie, Dierick Leen, Dillen Marijke, Donné Joy, Ducarme Denis, Flahaut André, Fonck Catherine, Freilich Michael, Gabriels Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Goethals Sigrid, Hanus Mélissa, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Ingels Yngvild, Jadin Kattrin, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedele, Loones Sander, Marghem Marie-Christine, Mathei Steven, Matz Vanessa, Metsu Koen, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pivin Philippe, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Sneppe Dominiek, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Willaert Evita, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	013	Nee
-----	-----	-----

Boukili Nabil, Colebunders Gaby, D'Amico Roberto, Daems Greet, De Vuyst Steven, Farih Nawal, Hedebouw Raoul, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Van Hees Marco, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 005

Oui	059	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Arens Josy, Boukili Nabil, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Colebunders Gaby, Creyelman Steven, D'Amico Roberto, D'Haese Christoph, Daems Greet, Dallemagne Georges, De Roover Peter, De Spiegeleer Pieter, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Donné Joy, Fonck Catherine, Francken Theo, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Hedebouw Raoul, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Liekens Goedele, Loones Sander, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Pas Barbara, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Roggeman Tomas, Safai Darya, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hees Marco, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wollants Bert

Non	083	Nee
-----	-----	-----

Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Cornet Cécile, Creemers Barbara, De Block Maggie, De Caluwé Robby, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Smet François, De Vriendt Wouter, Defossé Guillaume, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depraetere

Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Gabriels Katja, Geens Koen, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hugon Claire, Jadin Katrin, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Marghem Marie-Christine, Mathei Steven, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pivin Philippe, Prévot Patrick, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Rohonyi Sophie, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Van den Bergh Jef, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 006

Oui	091	Ja
-----	-----	----

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Cornet Cécile, Creemers Barbara, Dallemagne Georges, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Smet François, De Vriendt Wouter, Defossé Guillaume, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Gabriels Katja, Geens Koen, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hugon Claire, Jadin Katrin, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedele, Marghem Marie-Christine, Mathei Steven, Matz Vanessa, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pivin Philippe, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Sneppe Dominiek, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Van den Bergh Jef, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	053	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Anseeuw Björn, Boukili Nabil, Bury Kathleen, Buysrogge Peter, Colebunders Gaby, Creyelman Steven, D'Amico Roberto, D'Haese Christoph, Daems Greet, De Roover Peter, De Spiegeleer Pieter, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Donné Joy, Francken Theo, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Hedebouw Raoul, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Pas Barbara, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Safai Darya, Samyn Ellen, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hees Marco, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wollants Bert

Vote nominatif - Naamstemming: 007

Oui	141	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Bogaert Hendrik, Bombed Christophe, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, Creyelman Steven, D'Amico Roberto, D'Haese Christoph, Daems Greet, Dallemagne Georges, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Roover Peter, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Defossé Guillaume, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Donné Joy, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Freilich Michael, Gabriels Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Goethals Sigrid, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Ingels Yngvild, Jadin Kattrin, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedele, Loones Sander, Marghem Marie-Christine, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pivin Philippe, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Sneppe Dominiek, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------